

Amptelike
Maandblad
van die
Kaapse Provinsiale
Biblioteekdiens

Official
Monthly Journal
of the
Cape Provincial
Library Service

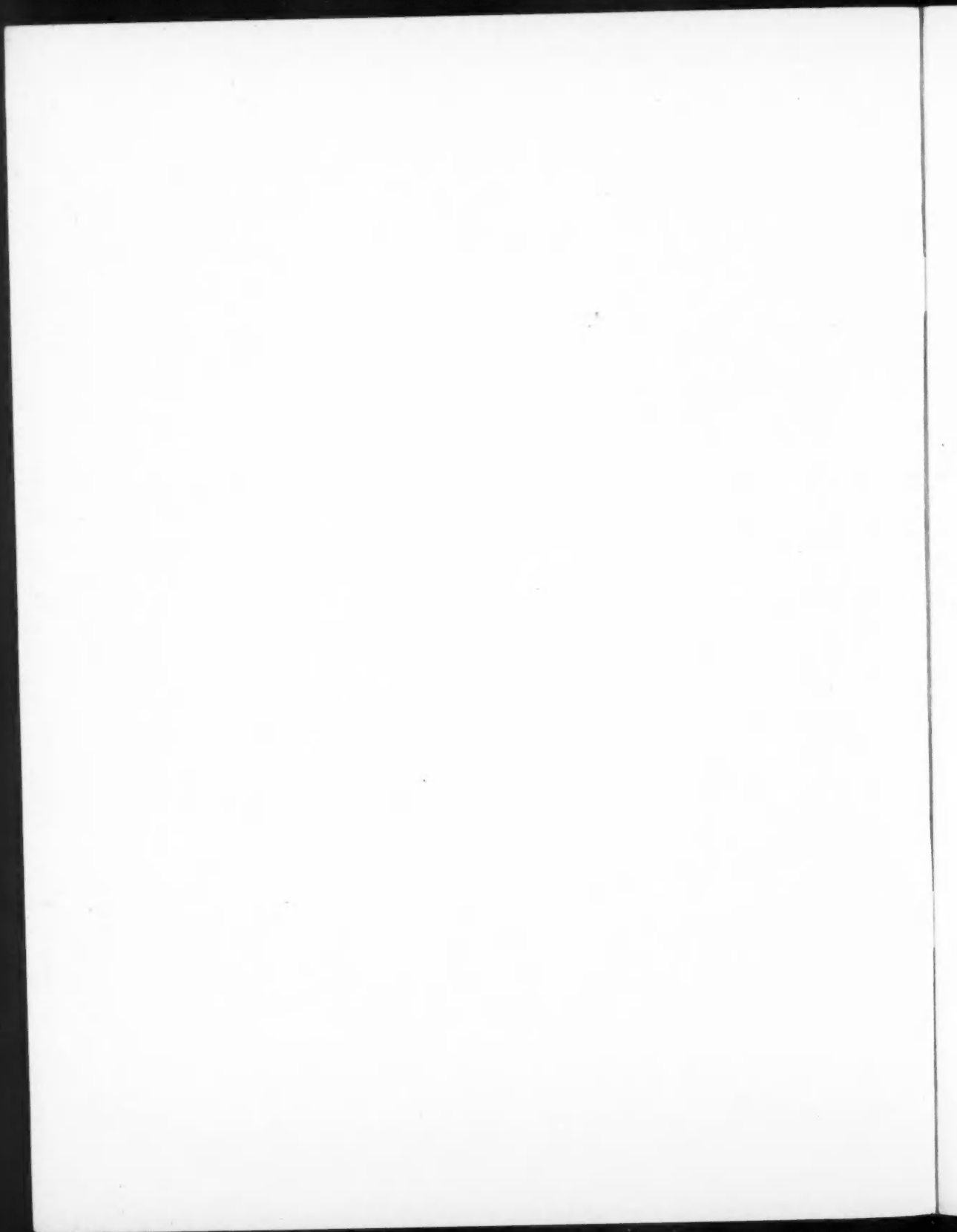
Die Kaapse Bibliotekaris

The Cape Librarian

Kaapse Provinsiale
Administrasie
Afdeling
Biblioteekdienste

NOVEMBER/NOVEMBER 1959

Cape Provincial
Administration
Division of
Library Service

THE CAPE LIBRARIAN
DIE KAAPSE BIBLIOTEKARIS

November 1959

CONTENTS

INHOUD

REDAKSIONEEL/EDITORIAL

3

ARTIKELS/ARTICLES

Die ontwikkeling van Afrikaans tot Moderne Kultuurtaal	
Prof. Dr. W. J. du P. Erlank	4
Films vir Kersfees	11
Films for Christmas	12
Voorligting vanaf die Film Afdeling	J. H. de Lange 13
On the air	15
Victoria Wes bo!	C. S. Kotzé 22

SKILDERY VAN DIE MAAND/PICTURE OF THE MONTH

Boerebruilof/Peasant Wedding

BRIEWEBUS

18

RUBRIEKE/FEATURES

Nuus uit die streke/News from the regions	25
Boekbesprekings/Book reviews	27
Jeuglektuur/Juvenile literature	31

AANWINSLYS) Oktober 1959

ACCESSIONS LIST) October 1959

REDAKSIONEEL

Indien u dit nog nie teen hierdie tyd agtergekom het nie, moet ek dit maar vir u vertel: daar was verlede maand n heerlike onmoontlikheid in die Kaapse Bibliotekaris. Nou, voordat u verder lees, gaan slaan weer die blad na en kyk of u die fout in die oog kan kry.

Natuurlik! Die skildery van die maand was verkeerd. Daardie twee ouens met die lekker melkterte moet nie aan die linkerkant van die skildery wees nie, maar aan die regterkant, en die bruidegom wat niemand nog eintlik kon opspoor nie - persoonlik dink ek hy het maar heel gou die getroude lewe se wel en wee aanvaar en hy is een van die ouens wat die terte andra! Maar daarmee sal die kunskeners seker nie saamstem nie! - in elk geval, hy is moontlik die ou twee sitplekke links van die bruid, nie aan die regterkant soos die geval op ons afdruk was nie!

Nouja, n bruilof is seker maar n deurmekaar affêre, maar agter die hele lighartige geskerts hieroor lê iets meer, iets wat ons hier baie hoofbrekens besorg. Om reaksie te kry op enigiets wat in die blad verskyn, is dit nodig dat ons hierdie soort speletjie moet speel. Nou het dit net so gebeur dat in hierdie geval daar selfs met hierdie speletjie en al geen reaksie was nie. Dit is vir ons n aanduiding van die waarde wat die Skildery van die maand het en die aandag wat dit geniet. Daar is dus na lang beraad besluit dat ons hierdie maand weer verlede maand se skildery gaan gebruik - hierdie keer soos wat dit moet wees, en dan volgende maand met die Kersskildery die hele reeks af te sluit. Ons hoop u het dit geniet en dat die reaksie wat ons gekry het - of liever nie gekry het nie - nie n aanduiding is van die algemene inslag wat hierdie nuwe probeerslag gevind het nie.

In die geval van die boekbesprekings het ons dieselfde ondervinding gehad, maar hierdie keer was daar darem reaksie. Daar is n gewone roman bespreek asof dit n speurverhaal was. Net een enkele persoon het dit raakgesien. Waar is ons baie kritiese mense dan? Ons het u samewerking nodig. Ons belowe ons sal nie weer sulke blatante aanvalle maak nie. Maar ons vraag bly nog onopgelos: word die Kaapse Bibliotekaris gelees en het dit nut?

REDAKTEUR.

DIE ONTWIKKELING VAN AFRIKAANS TOT MODERNE KULTUURTAAL

* Prof. Dr. W.J. du P. Erlank (Stellenbosch)

Wat het die Afrikaner in terme van taalbesit en kultuurbesit met hom mee-gevoer, toe hy van die platteland verhuis het na die stad?

Hy het met hom meegebring n by uitstek landelike boerekultuur. Dit is nie toevallig dat die Afrikaner as nasiemens die benaming Boerenasie, met n hoofletter B. gekry het nie. Maar hierdie boerekultuur, wat in die eensaamheid van die veld ontstaan het, net soos die Joodse kultuur in die eensaamheid van die woestyn, het aanvanklik meer diepte gehad as breedte. Dit het die vertikale verhouding van die mens tot die oneindigheid gedek, maar nie die horisontale verhouding van die mens tot die vreemde verwickeldheid van die stadslewe en die nywerheidslewe nie.

KENNISMAKING MET DIE STAD

Die skok van hierdie onvoorbereide aanraking met die stadslewe het dan ook aanvanklik gelei tot grootskeepse kulturele en sedelike verwildering, waarin duisende Afrikaners te gronde gegaan het. Dit is die tema wat telkens in ons ouer romankuns en poësie voorkom. En die eerste reaksie op hierdie bedreiging deur die stadslewe was n romantiese vlugreaksie. Weg uit hierdie Sodom en Gomorra, terug na die idilliese platteland, was vir n lang tyd die kreet van maatskaplike hervormers en die enigste oplossing wat ons romankuns aan gebied het.

Maar stadigaan het die Afrikaner gaan besef dat dit n ydele vlugreaksie is sonder enige werklikheidsbetekenis. Die stede sal deur blote bevolkingsoorgig en deur konsentrasie van beïnvloedingskragte uitstralingshaarde van kultuur of uitstralingsbaarde van kultuurloosheid word vir die omringende platteland. Deur die moderne vliegtuig- en motorverkeer het die mees afgeleë boereplaas binne n uur ryafstand, en binne n kwartseconde praatafstand van die naaste dorp of stad gekom. Ook nog in n ander opsig is die platteland besig om n proses van verstedeliking te ondergaan. Boerdery is in Suid-Afrika nie meer in dieselfde mate as vroeër n lewenswyse nie, dit het onder die inwerking van tendense wat ons hier nie kan bespreek nie, n hooggekommerialiseerde bedryf geword, n sakeonderneming soos enige sakeonderneming in die stad.

Dit besef die Afrikaner vandag. Maar hy besef ook - as ons in die denkvorme van die Engelse geskiedwysgeer Arnold Toynbee se „Study of History” mag praat - dat hy n nasie geword het, omdat hy op die uitdaging van die wildernis n antwoord gevind het; dat hy n nasie sal bly, miskien n nog groter en kultureel ryker nasie sal word, deur in dieselfde gees van geloof en vertroue die uitdaging van die stad te aanvaar. Die intog in die stede is ons Tweede Groot Trek, en dit hoef nie minder heroïes te wees as die eerste van 1836

nie. Die Afrikaner het van sy Nederlandse voorouers geërf daardie „amour de l'impossible", daardie liefde vir die onmoontlike, wat in Noord-Nederland nog weer tot uiting gekom het met die bou van die Suidersee-afsluitdyk, en wat nou weer tot uiting kom in die groots opgevatte Deltaplan rondom die mond van die Schelde; dieselfde liefde vir die onmoontlike, wat in Suid-Nederland tot uiting kom in die voortgesette uitbou van die hawe van Antwerpen, aanlegdokke vir die ontvangs van n wêreldverkeer van buite, wat tot uiting kom in die feitlike herbou van n deel van Brussel vir die ontvangs van die groots opgevatte wêreldverkeer van binne.

By die Afrikaner daardie selfde wil om die onmoontlike aan te durf. Afgesien van staatkundige probleme, soos die naturellevraagstuk, sien hy hierdie omskep van die stad tot n kweekplek van Afrikaanse kultuur as die grootste uitdaging van sy geskiedenis. Ons weet dit sal jare van stryd en arbeid kos. Die Afrikaner is in groot mate nog n bevreemde toeskouer in die stad, bietjie dronk en verbyster deur die vinnige wenteling, hy word in sekere sin nog geleef deur die stad meer as dat hy self leef. Miskien is dit daarom dat ons nog geen geslaagde stadroman het nie. Ons het nog geen roman waarin ons die pulserende lewe, die bloedstote van die stad se groot hart voel klop nie. En in ons poësie word die stad nog dikwels ervaar as bedreiging, as die Medusakop, wat met sy blote aanblik die lewe laat verstar tot n masker van die dood.

ONS LEER DIE STAD PRAAT

En tog is daardie selfde digters en enkele van ons skilders, soos byvoorbeeld Gregoire Boonzaaier en Alexis Preller, besig om die staal-en-betonkompleks wat ons n stad noem, te leer om die taal van die hart te praat. Miskien sal staal en beton, trem en trein en vliegtuig poëtiese beelde en simbole word van n nuwe stadskultuur, soos die perd en die os en die ossewa poëtiese simbole is van n ouer plaaskultuur. Mens sou in ons moderne poësie baie voorbeelde kan noem van stadsdinge wat besig is om gevoelskerne van n nuwe werklikheidsbeleving te word. Ons kan by gebrek aan tyd nie verder daarop ingaan nie. Maar ek wil tog bywyse van illustrasie n persoonlike reaksie noem op n bepaalde beeld, wat voorkom in n gedig van Dirk Opperman. Dit is die slotgedig, „Paddas" uit sy jongste bundel, „Blom en Baaierd". Die paddas praat daarin oor hulle hérvatting van „die onvoltooide groot gesprek", en dit is altyd die gesprek van die skepsel met sy Skepper, die gesprek van mens of padda - maak nie veel saak nie - met God. Die derde strofe in die gedig lui so:

*Die eerste helderhede wyk
En alles word bedek met slyk.
Tussen die biesies van die stede uit
deur die lang nagwaak
terwyl die ander slaap
ryg ons die stringe liggies van die kuit.*

Iedere keer wat ek daardie reël lees, „ryg ons die stringe liggies van die kuit", staan ek voor twee soorte verwondering uit twee teenoorgestelde er-

varingsgebiede: eers, die bevreemding waarmee ek as plaasseun vir die eerste keer by die paringsdaad tussen paddas die stringe padda-eiers gestrek sien lê op die grond; dan, die ander-soortige bevreemding, waarmee ek by periodieke nagvlugte van Stellenbosch na Pretoria, die stringe liggies van die stadskuit sien strek oor die mees maagdelik-landelike provinsie van Suid-Afrika, die Vrystaat, waar die nuwe goudstede besig is om te verrys. Heeltemal n persoonlike indruk, maar ons noem dit net om te beklemtoon hoe stad en land vir die moderne Afrikaner twee gelyktydige, maar antitetiese magnetiese velde van assosiasie skep met gevolglike kruisverwysing in die beeldvorming, en kruisaksente in die ritme, wat aan ons moderne poësie sy sonderlinge bekoring gee.

Daarmee het ons by die bespreking van ons wordende stadskultuur so n bietjie afgedwaal na die gebied van die letterkunde. Maar n stadskultuur veronderstel natuurlik n toereikende taal as uitdrukking van sy veelsydige inhoudsvorme. Die Afrikaner het ook besef dat hy sy landelike boeretaal sou moet uithou om elke terrein van die moderne stadsbedryf te dek. Daar was selfs Afrikaners wat gevrees het dat Afrikaans onder die aanslag van n magtige Anglo-Saksiese taal en kultuur, net soos Wallies, Iers en Hoogland-Skots, sou word tot „a topical dialect“, n taal wat net oor sekere onderwerpe kan praat. En hier dink ons aan n uitspraak van Prof. Searle, die Walliese opvoedkundige wat homself by geleentheid min of meer as volg uitgedruk het: „Even at the risk of violating the Welsh language we shall have to extend it to embrace the whole gamut of modern technical experience“.

Nou loop die gevalle van Wallies en Afrikaans natuurlik nie ewewysig nie, omdat Afrikaans nog altyd die aanvullende steun van Nederlands en Duits gehad het. Maar ons vakterminologiese aansluiting by Nederlands is dikwels bemoeilik, omdat die Nederlandse woord soms in vorm, betekenis en funksie bots met die taaleie van Afrikaans; dit is natuurlik onvermydelik. Minder gelukkig voel mens oor die gevalle waar Nederlands gemaklikweg woorde ontleen aan Engels, Frans, Duits of waar Nederlands o.i. lelike basterverbandings maak, soos „ontstekingsbougies“ vir vonkproppe van n motor, of „liftjongen“ vir hysbakbestuurder ens. Meestal kon Afrikaanse vertalers egter dankbare gebruik maak van Nederlandse vakwoordelyste.

In ander gevalle is, volgens n brief wat ons onlangs ontvang het van Prof. S.P.E. Boshoff, die voormalige hoof van ons vaktaalburo by die vasstelling van ons tegniese terminologie uitgegaan van die volgende beginsels: in die eerste plek gebruikmaking van ons bestaande taalbesit in sy hele omvang: beskaaf, dialekties, volks, en selfs „slang“ (onvertaalbare woord!); in die tweede plek word uit hierdie voorradige taalbesit nuwe terme geskep deur samestelling, samekoppeling, afleiding, betekenis- en funksieverandering; in die derde plek word gewerk volgens bepaalde boupatrone, sodat terme wat met mekaar verband hou, in n soort eenheidspatroon ingepas word; in die vierde plek word alleen in die geval van internasionaal ingeburgerde terme ontleen aan die klassieke en moderne tale, en dan liefs in verafrikaanste vorm.

Dat hierdie eenvoudige en tog deugdelike grondbeginsels vir die vasstelling van vakterminologie tog goed gewerk het blyk uit die resultaat. Ons moet

onthou dat van die Groot Afrikaanse Woordeboek onder die redaksie van Dr. P.C. Schoonees nog maar die eerste twee dele tot by die letter F. verskyn het, sodat die vakvertalers nie ons hele taalvoorraad pasklaar voor hulle gehad het vir nuwe woordskepping nie. Daarby het die verskaffing van vakterminologie in n vinnig industrialiserende land feitlik n geforseerde stroomproses geword, waarby sedert 1950 meer as 200,000 terme vertaal is. En toe kon dit alles geskied sonder noembare skade aan die karakter van die Afrikaanse taal.

SAMEWERKING

Maar die vraag ontstaan onwillekeurig of dit nie n gebied is waar nog nouer samewerking tussen die drie Groot-Nederlandse taalgroepe moontlik en dwingend noodsaaklik is nie. Met elke ding of saak, wat ons in elkeen van die drie taalgebiede verskillend benoem, vernou ons daardie grootste gemene deler van wedersydse begrip, waarvan ons aan die begin gepraat het. Gesien die oorwig wat tegnies-wetenskaplike taal in hierdie eeu van wetenskap en tegniek gaan kry, word oorlegpleging tussen die drie kultuurgroepe n saak van die allergrootste belang. En met die toenemende neiging, veral in die moderne poësie, om die koue tegniese woord op te neem in die warmer bloedstroom van die letterkunde, soos byvoorbeeld by Gerrit Achterberg, kry ons vakterminologiese woordeskat ook nog n afgeleide meer geestelike betekenis. Dit bring ons terug by n verdere probleem in verband met ons vakterminologie. Met die verskaffing van die mees omvattende vakterminologie is ons taak nog lank nie afgehandel nie. Daarmee begin die belangrikste deel van ons taak pas. Daar is soos ons almal weet uit die taalpsigologie, n enorme verskil tussen passiewe en aktiewe woordeskat. In n tweetalige land soos Suid-Afrika moet ons sorg dat die allereenvoudigste en die allerhoogste vakman nie alleen die Afrikaanse terme in verband met sy vak ken nie, maar hulle in aktiewe dealikse gebruik neem. Dit, om twee redes; een, n taalkundige; twee, n sosiologiese.

Ons behandel die taalkundige vlugtig. Behalwe in die geval van nuwe ontdekkings soos radar, of ontdekkings op die gebied van die kernfisika byvoorbeeld, waar die ontdekker self meestal internasionale Grieks-Romeinse terme skep, is dit eintlik onnatuurlik dat taalgeleerdes van bo af ondertoe vakterme skep. Die padwerker, die motorwerktuigkundige, die ingenieur ens., wat handtastelik met n ding omgang maak, is die beste instaat om daardie ding in sy wese te benoem, soos die Afrikaanse padwerker outomaties die Engelse „bulldozer“, n stootskraper noem. n Werklike lewende vaktaal is een wat in die daelike gebruik groei; homself wysig, aanpas, en aanvul soos enige lewende organisme. En dit kan alleen gebeur as die vaktaal leef in die mond van die allergeringste vakman, wat vir meer as die helfte van sy wakende lewe in daardie vak staan en oor daardie vak praat. Enige poging tot taalsuiwerheid, wat nie by die beroepslewe begin nie, lyk vir my by voorbaat gedoem tot mislukking, omdat die mens sy slordige taalgewoontes vanuit sy beroep net so oordra in sy burgerlike lewe.

SOSIOLOGIES

Maar daar is n nog belangriker sosiologiese rede, waarom ons moet sorg dat die nuutgevonde vaktaal van die Afrikaner sal deurdring tot die onderste lae van elke vakgebied. Toe ek n jaar of twee gelede Die Taal- en kultuurbond van Pos- en Telegraafamptenare op hulle kongres in Kaapstad toegesprek het, was op die kongres teenwoordig van die geringste posklerke, maar ook die huidige Posmeester-Generaal van Suid-Afrika. En hulle het op n voet van absolute gelykwaardigheid beraadslag o. a. oor twee punte: Hoe kan ons die pos- en telegraafwerke, wat twee foliogroot boekdele van gesamentlik 350 bladsye beslaan, indra in al die departemente van ons Pos- en telegraafwese?

En die tweede nog belangriker vraag: Hoe kan ons die Pos- en telegraafwese, nie net n administratiewe orgaan van die staat nie, maar n taal- en kultuurskeppende orgaan van die Afrikaanse volkslewe maak? M. a. w. dit gaan veel verder dan die taal as doel op sigself; dit gaan oor die taal as middel tot integrering van die arbeidslewe binne die kultuurlewe van die volk, sodat die amptenaar nie net n administratiewe robot is nie, maar ook volwaardig Afrikanermens. Hierdie soort kultureel-gerigte beroepsorganisasie is in n tweetalige land van die allergrootste betekenis.

Laat my verduidelik deur n ouer en n jonger bestaanswyse te vergelyk met mekaar. In n landelike bestaan het ons die volmaakste eenheid van arbeidslewe, kultuurlewe en godsdienslewe, iets wat ons sterk voel as ons byvoorbeeld die Russies-Amerikaanse sosioloog, Ptörim Sorokin, se driedelige hoofwerk, „Social and Cultural Dynamics“¹⁾, lees. Maar in n geïndustrialiseerde bestaan, met sy grootstadsbedrywigheid, kom daar n ál hoe groter skeiding tussen beroepslewe aan die een kant en burgerlike lewe, kultuurlewe en godsdienslewe aan die ander kant. Van nege-uur voormiddag tot vyfuur namiddag leef die werker in die koue kultuur-vrye kelder van sy beroepslewe, waar soms net een maatstaf: geld; minder werkure en hoër lone. Van vyfuur namiddag tot slapenstyd leef hy in die warmer kultuurkring van sy huislike lewe en godsdienslewe, as dit vir hom bestaan. Daardie man leef in twee geskeie wêrelde, hy word n dubbelslagtige wese. Is dit nie een van die grootste maatskaplike probleme van ouer geïndustrialiseerde land nie, dat die mens in twee helftes opgesplits is, n beroepshelfte en n kultuurhelfte, n beroepshelfte wat onder vakunie-invloed besig is om die kultuurhelfte op te sluk.

As dit in ouer lande met n gevestigde en pragtige kultuur-tradisie kan gebeur, hoeveel groter is die gevaar nie in n jong industrialiserende land as ons tussen die twee helftes nog n taalslagboom inskuiwe. Dan leef die Afrikaanse beroepsmens, nog meer as sy Europese stamgenoot, in twee afsonderlike wêrelde: in die koue kultuurlose yskelder van sy beroepslewe, waar hy Engels praat, en in die warmer kring van sy huislike lewe, waar dinge soos kultuur en taal en godsdiens n ál hoe meer verkommerde bestaan voer. Dan verloor ook die arbeid sy geestelike funksie. *Want enige arbeid of dit nou die allergeringste handearbeid is of die mees verhewe intellektuele arbeid - enige arbeid, waarin die mens nie sy volledige menslikheid kan indra nie, word in die end n blote broodwinning, n slawetaak.*

Dit bring ons tot die laaste, miskien die moeilikste, maar ook die grootste taak van almal. By gebrek aan tyd kan ons dit net oppervlakkig aanraak vandag. Met sy verbreding oor die hele gebied van die grootstadslewe het die Afrikaanse kultuur gevaar geloop en loop dit vandag nog gevaar om die diepte-dimensie te verloor, wat dit as landelike kultuur gehad het. Ons bedoel die soort diepte-dimensie, wat in ouer kultuurlande soos die van u gemonumenteer is in die Gotiese katedraal met sy vertikalisme wat die ooglyn onweerstaanbaar boontoe dra, met sy toringspitse wat wegpunt in die oneindigheid. Dit is die diepte-dimensie wat die mens in staat stel om sy wydvertakte aldagslewe te integreer binne die meer vergeestelike sfeer van die Skoonheid en die Godsdienste. Wyle Prof. G. van der Leeuwe sê in sy boek „Wegen en Grenzen“: „Heilig is een laatste woord; schoon een voorlaatste“. As ons op daardie gedagte van n groot denker mag voortborduur sou ons dit so wil stel: *Alle skoonheid - maar ons praat nou meer bepaald van letterkundige skoonheid - is nooit enkel selfbelydenis nie, maar dis getuente. Temidde van die wanorde en disharmonie van sy uitmekaargeslane lewe getuig die mens met elke groot gedig van n harmonie, n order van die skoonheid, waarin hy homself kan red.* Binne daardie orde van die skoonheid is die raad die woord, die magtigste orderskeppende beginsel, veral as die woord neig in die rigting van Woord met n hoofletter waarvan gesê is: „In die begin was die Woord.“

DIGTER, SIENER, PROFEET

Ons jonger Afrikaanse digkuns ná 1933 word gekenmerk deur n gevoel van byna profetiese geroepenheid om, by die gevaarlik vervlakkende en gedurig wisselende veelheid van dinge in die grootstadslewe, die onveranderlike waardes van ons volkslewe te ontdek en daaraan blywende gestalte te gee in hul woord. Dit het met hom meegebring n indringende herwaardering van die godsdienstige, kulturele en maatskaplike waardes van ons volkslewe. Maar dit het ook meegebring n byna mistieke geloof in die krag van die woord, n byna godsdienstige eerbied vir die suiwerheid van ons Afrikaanse woord. Omdat die tyd verstreke is, gaan ons nie verder daarop in nie.

Maar ons wil tog afsluit met n gediggie, wat in sekere sin n samevatting is van ons betoog vandag. Dit is n speels-ironiese gediggie van Van Wyk Louw, maar een met n noodlotware betekenis. Dit is getitel Die Beiteltjie en dit beskryf hoe die digter spelenderwys n klippie op n rots sit om dit met sy beitelte te kloof. Die klippie val in twee helftes uitmekaar. Maar langs sy naat splyt ook die rots in twee, en die kloof loop dwarsdeur ons land, dwarsdeur die aarde tot in sy wortelgronde, sodat die digter vanuit sy dag hier duskant die nag daar oorkant sien, en die kloof loop dwarsdeur tot in die stererruimte. Sonder om die gedig te bind aan hierdie bepaalde interpretasie, kan ons nogtans die beitel beskou as beeld van die toenemende snykrag en die toenemende verantwoordelikheid van ons Afrikaanse woord: Sy speelse aanwending vroeër, sy dieper insny in ons volkswerklikheid en

dring tot die wortelgrond van ons aardgebonde, en tot die sterreruimte van ons Godgerigte menslikheid:

"Die Beitteltjie"

(Uit: Nuwe Verse deur N.P. van Wyk Louw)

Ek kry n klein klein beitteltjie,
ek tik hom en hy klink;
toe slyp ek en ek slyp hom
totdat hy klink en blink,

Ek sit n klippie op n rots:
- mens moet jou vergewis:
n beitel moet kan klip breek
as hy n beitel is -

ek slaat hom met my beitteltjie
en die was sterk genoeg:
daar spring die klippe stukkend
so skoon soos langs n voeg:

toe, onder my tien vingers bars
die grys rots middeldeer
en langs my voete voel ek
die sagte aarde skeur,

die donker naat loop deur my land
en kloof hom wortel toe -
s6 moet n beitel slaan
wat beitel is, of ho6?

Dan, met twee goue afgronde
val die planeet aan twee
en oor die kranse, koekend,
verdwyn die vlak groen see

en op die dag sien ek die nag
daar anderkant gaan oop
met n bars wat van my beitel af
dwaarsdeer die sterre loop.

FINIS

FILMS VIR KERSFEES

Ons wil u daaraan herinner dat films vir spesiale Kersfees-funksies so gou moontlik bespreek moet word. Dit is nie nodig om te herhaal nie; in ons Filmkatalogus is genoeg films om n geskikte program op te stel vir enige geleentheid, maar u mag verkies om u program af te sluit met n egte Kersfees-film. Hierdie films moet betyds bespreek word.

Op bladsy 36 van ons Filmkatalogus verskyn die volgende:

CHRISTMAS RHAPSODY,
PIPE FOR CHRISTMAS,
MERRY CHRISTMAS;

asook CAPE CARNIVAL, n film gevul met die gees van die Suid-Afrikaanse Kersfees en Nuwejaar seisoen.

Verder het ons n spesiale verrassing: nog drie lieflike nuwe Kersfees-films, wat so nuut is dat dit nie eens die Byvoeging tot die Filmkatalogus in die Oktober-uitgawe van die Kaapse Bibliotekaris gehaal het nie!

Ten eerste is daar STER VAN BETLEHEM, U 10 SD C, n film sonder een gesproke woord, wat die Kersverhaal meesterlik vertel deur middel van hout-beelde met n lieflike musiek agtergrond.

Daar is ook nog DIE TOWERVENSTER, J 15 SD C, nog n film sonder n gesproke woord. Die venster behoort aan n speelgoedwinkel en baie wonderlike en interessante goed gebeur as die speelgoed lewendig raak.

Laastens hoop ons - daar was onverwagte vertraging, maar hulle het belowe dat die films betyds sal aankom - sal daar DECEMBER - MONTH OF CHILDREN, U 22 SD C wees. In hierdie film word Kerstradisies van Holland, België, Luxemburg, Frankryk en Engeland gewys.

Laasgenoemde drie titels wat nog nie op die lys is nie moet op die gewone manier by u filmoteke bespreek word.

FILMOTEKE! Neem asseblief kennis dat aanvrage vir

STER VAN BETLEHEM,
TOWERVENSTER en
DECEMBER - MONTH OF CHILDREN

sonder ver-wyl gerig moet word aan Die Senior Bibliotekaresse, Oudio-Visuele Afdeling, Keeromstraat 48, Kaapstad.

Ons sal ons bes probeer om aan alle versoeke te voldoen, maar hou asseblief in gedagte dat daar n beperkte aantal verkrygbaar is. - Bespreek vroegtydig.

FILMS FOR CHRISTMAS

We would like to remind you that films for special Christmas functions should be booked as soon as possible. Needless to say, there are listed in our Film Catalogue enough films to make a suitable programme for any occasion but you may wish to end your programme with one real Christmas film and these films must be reserved in good time.

On page 36 of our Film Catalogue are listed

CHRISTMAS RHAPSODY,
PIPE FOR CHRISTMAS,
MERRY CHRISTMAS,

also CAPE CARNIVAL appears there, a film filled with the spirit of the South African Christmas and New Year season.

Then we have a special surprise: another three beautiful new Christmas films, so new that they did not even reach the "Supplement to the Film Catalogue" in the October issue of "The Cape Librarian"! And there are six copies of each.

First of all, there is STAR OF BETHLEHEM, U 10 SD C, a film without a spoken word which "tells" the Christmas story in masterly carved wood sculpture against a fine musical background.

Then THE MAGIC WINDOW, J 15 SD C, another film without a spoken commentary. The window belongs to a toy shop, and many wonderful and exciting things happen when the toys come to life.

Finally there is DECEMBER - MONTH OF CHILDREN, U 22 SD C - at least, we hope there will be; there have been some unexpected delays but we have been promised that the films will arrive just in time! In this film are shown Christmas traditions and customs in Holland, Belgium, Luxemburg, France and England.

These last three titles which are not listed yet, should be booked in the usual way with your film libraries.

FILM LIBRARIES! Please note that requests for

STAR OF BETHLEHEM,
MAGIC WINDOW,
DECEMBER - MONTH OF CHILDREN

must be sent WITHOUT DELAY to The Senior Librarian, Audio-Visual Section, 48 Keerom Street, Cape Town.

We shall do our very best to fill all demands, but please keep in mind that there is a limited number only - so do book in time!

VOORLIGTING VANAF DIE FILMAFDELING

Vir leiding van Biblioteekomitees en Bibliotekarisse word die onderstaande lys van projektormodelle gepubliseer. Hierdie lys bevat projektors wat tot dusver deur die Departement van Onderwys goedgekeur is vir gebruik met 16 mm. films. Die goedkeuring of afkeuring geskied na deeglike toetse deur die S.A. Buro vir Standaarde, volgens spesifikasies wat deur die Departement van Onderwys vasgelê word, ten einde te verseker dat die koper van n spesifieke projektor n apparaat aankoop wat die veiligste is om te hanteer en die minimum slytasie op films sal veroorsaak.

1. Ampro Simplex 20.
2. Ampro Premier 20.
3. Ampro Stylist Light Weight.
4. Ampro Stylist Major.
5. Ampro Super Stylist.
6. Ampro 477.
7. Ampro Premier 40.

8. Bell and Howell 601.
9. Bell and Howell 179E.
10. Bell and Howell 202B.
11. Bell and Howell 285.
12. Bell and Howell 621.
13. Bell and Howell 385.
14. Bell and Howell 631.

15. British Thomson-Houston 401/10.
16. British Thomson-Houston 450.
17. British Thomson-Houston 451.
18. British Thomson-Houston 301.

19. De Brie D16.
20. De Brie D16.MB6W.

21. De Vry 14000/2.
22. De Vry R/S 16/2830.
23. De Vry Super 16.
24. De Vry 1400/1.

25. Dixi 722S.

26. Hortson 16.

27. Kodascope FS-10N.
28. Kodascope Pageant Av-153.
29. Kodascope Pageant AV-154.
30. Kodascope Pageant AV-073.
31. Kodascope Pageant AV-074.

32. Kolograph 1615-47.

33. Lytax SP-55.

34. Movie Mite 63 LMB

35. Natco 3015.

36. Natco 3030-1.

37. Paillard G2-4.

38. Philips EL5001.

39. R. C. A. 400.

40. Siemens 2000

41. Siemens 2000/II.

42. Siemens 2000/III.

43. Siemens 2000/XI.

44. Siemens 2000/XII.

45. Siemens 2000/XIII.

46. Siemens 2000/XIV.

47. Victor 60.

48. Victor 40.

49. Victor Greyline.

50. Victor 65-10.

ON THE AIR

We append a list of *programmes of literary merit or historical interest* to be broadcast over the English Service of the SABC in the December period which might be of interest to Librarians.

RADIO THEATRE

December 3 (JB)	"MUSICAL CHAIRS"	Ronald MacKenzie
December 10 (DN)	"MURDER STORY" Concerning 'the capacity of men to endure suffering, the dignity and fortitude with which they meet death ...'	Ludovic Kennedy, adapted by Humphrey Gilbert.
December 17 (CT)	DOUBLE BILL: "THE TAKE OVER" "LIFE AND LETTERS"	Charles Hatton Lyn Arnold

SUNDAY PLAYS

December 6	"Marry in haste"
13	"Repent at leisure"
20	"Blackmail"
27	"Second time Lucky"

PLAYS FOR SPECIAL DAYS

CHRISTMAS EVE (December 24)

(7.45 - 8.45 p.m. (BBC Trans.))	"MRS. LIRRIPER'S LODGINGS" a play for radio by Mollie Greenhalgh from the Christmas Story by Charles Dickens, with Marjorie Westbury and George Ralph, produced by Charles Lefeaux.
------------------------------------	--

CHRISTMAS DAY

(December 25: 8.00 - 8.52 p.m.)	"KINGS IN JUDEA" from "The Man Born to be King" by Dorothy L. Sayers.
------------------------------------	---

FEATURES (Tuesdays) 9.15 - 10.15 p.m.

December 11 "THE BROW OF JOHANNESBURG'S HILL"
(JB) or "HILLBROW" (Percy Baneshik)

December 18 "THE SAGA OF SANTA CLAUS"
(JB) (Charles Parr)

QUIZ PROGRAMMES Sundays: 6.04 - 6.34 p.m.

TALKS SERIES

November 5 to "FROM COUNTRY TO TOWN" arranged
December 10 by Professor M.G. Marwick.

9.45 p.m. This series will cover many aspects of
Bantu life, and will be given by Professor
Marwick of the Department of Bantu Studies
at the University of the Witwatersrand, and
members of his staff.

The sub-titles are:

November 5	No. 1: Introductory Survey - Professor Marwick
12	No. 2: Changes in Domestic Life - Professor Marwick
19	No. 3: The Conflict of Laws - Julius Lewin
26	No. 4: The Conflict of Human Values - Julius Lewin
December 10	No. 5: Music - John Blacking
17	No. 6: From the Ancestor Cult to the independent church - John Blacking.

TALKS Sundays : 4.30 p.m.

September 6 -

December 13 "THE LIVING SHAKESPEARE":

Ten fifteen-minute talks and five thirty-minute talks
features in which leading scholars and men and women
of the theatre speak about various aspects of Shake-
speare's life and work, illustrated by excerpts from
his plays and poems. The series is edited and pro-
duced by Robert Gittings and John Allen.

The sub-titles are:

No. 1: Margaret Webster on "Shakespeare in His Day" with illustrations read by Basil Hoskins.

No. 2: Margaret Webster on "Shakespeare in Our Day" with illustrations read by Basil Hoskins.

No. 3: Leslie Hotson on "The Man from Stratford"

No. 4: Michael MacOwan on "Shakespeare's Theatre"

No. 5: J. Dover Wilson on "Editing the Texts"

No. 6: David Daiches on "Shakespeare's Poetry" with illustrations read by Gabriel Woolf.

No. 7: Richard David on "The Shape of the Plays"

No. 8: L. C. Knights on "The Imagery of the Plays"

No. 9: M. R. Ridley on "Plot and Character in the Plays"

No. 10: Tyrone Guthrie on "Shakespeare in Modern Production"

No. 11: "The Comedies" introduced by Richard David with Margaret Leighton and Tony Britton.

No. 12: "The Histories" introduced by Helen Morris with Anthony Quayle and Michael Hordern.

No. 13: "The Tragedies" introduced by John J. Danby with Donald Wolfit.

December 20
(BBC)

"THE POEMS OF THOMAS HARDY" read by Flora Robson.

December 27
(BEC)

"JOHN BETJEMAN - POET" - John Betjeman reading a selection of his collected poems.

"OUR ART"

Sundays: 2.20 p.m.

December 13

Seneque - Walter Battiss

December 17

Oerder - F. P. Scott

(South African Broadcasting Corporation)

BRIEWEBUS:

DIE STRY KRY TREK

Geagte Redakteur.

Ek haas my om u antwoord op my tirade in die Kaapse Bibliotekaris van Oktober te beantwoord.

Waar u verklaar dat skoonheid met mooiheid niks te make het nie, is ek dit natuurlik volkome met u eens. Ek wil dan ook vertrou dat u nie my stukkie gefinterpreteer het al sou ek graag alle „rooi onderwerpe“ uit boeke wou verban nie. Of ek glo dat moord en seks ook goed kan wees? Beslis ja. Of skoonheid kan bevat? Natuurlik! En waar u Dostojefski noem, kan ek selfs n beter voorbeeld aanhaal: daardie ou groot swart Boek met die rooirandbladsye bevat gedeeltes wat seker nog nooit in die openbaar gelees is nie.

Teen seks en moord terwille van die kuns het ek geen beswaar nie. Dostojefski het dit so saangewnd (as ek dit so mag uitdruk). Maar Mickey Spillane wend ook seks en moord aan, en dié keer beslis nie in belang van die kuns nie. En as die persone teen wie se opvattinge ek te velde getrek het, tussen bogenoemde twee kon kies, sal dit nie Dostojefski wees nie. Waarom nie? Albei bevat tog seks en moord. Ek meen u sal met my saamstem dat dit is omdat in Spillane se boeke die seks en moord daar is terwille van die dierlik perverse.

En dit is waarom ek telkens die „lelike“ en „mooi“ teenoor mekaar gestel het. Nie omdat ek enige beswaar teen die lelike in die boek, as sodanig, het nie, maar omdat ek by persone n programmatiese, doelbewuste soeke na die „lelike“ aangetref het, en dan die „lelike“, die „perverse“, terwille van die perverse. En die persoon wat doelbewus daarna soek, om die redes wat ek so pas genoem het, sal nie vir Dostojefski of Shakespeare lees nie, al bevat hul boeke ook hoeveel seks en moord.

Mag ek hierby n beeld gebruik wat ek, met apologie aan Prof. Erlank ontleen. Wanneer n predikant in n preek oor die Lydensgeskiedenis so op die grusame besonderhede van die kruisdood ingaan dat die heilsoodskap heeltemaal verlore gaan, dan is dit hom in die eerste plek nie meer te doen om die boodskap van verlossing aan sy toehoorders oor te bring nie, maar veeleerder om hulle te laat gru met die skildering van die aaklige besonderhede. Natuurlik het ek geen beswaar teen die voorhou van die aaklighede as sodanig nie, mits dit die heilsoodskap bevorder en nie n aangename sensasie van afgryse by die toehoorders wek nie.

„Ons stel belang in die „beat generation“ en die ander vorme van afwyking uit die smal en weliswaar kleigetrapte paadjie van die konvensie“. Natuurlik! Ek is een van die „ons“. En ek is dankbaar dat daar in Engels goeie boeke met hierdie temas bestaan. Dieselfde geld vir Duits en Frans. Dink maar aan Naturaliste soos Zola en Hauptmann.

MAAR. Zola en Hauptmann met hul roue naturalisme, en Shakespeare, wat die

verhoë met lyke besaai, word nogtans nie gelees nie. Waarom nie? Omdat die bewuste soeker na die perverse daar geen bevrediging in vind nie.

As dit was dat mense hierdie klas skrywers lees, dan sou ek edeler motiewe aan hul geroep om die rooi onderwerpe kon toeskryf. Maar helaas, helaas ....

C. S. Kotzé.

P. S. Hierdie saak van pornografie, of nie pornografie nie het my al baie laat dink. Verlede jaar het Prof. Erlank, voor die Oranjeklub in die Kaap, n magnifieke uiteensetting van die saak gegee. Aangesien daar by die grootste persentasie mense verwarring heers, sou ek graag wou voorstel dat Prof. Erlank genader word om vir die blad n skriftelike bydrae in die verband te lewer.

C. S. K.

WAAROM STRY ONS?

Dis met die grootste mate van genoegdoening dat ek die antwoord op my tirade gelees het. Daar is niks gesonder as n meningsverskil nie. Die korrespondent het my blykbaar verkeerd verstaan en insgelyks haas ek my om te antwoord.

U antwoord op die teorie van die saak is, laat ek dit maar vir eers so stel, sonder opvallende gate. Vir wat verswyg is, swyg ek ook voorlopig, aangesien ons dan n bietjie verder in die teorie van die saak sal moet ingaan. Ek kan maar net voorlopig in verband daarmee sê dat waar ek met die geagte Professor dit eens het, het ek dit ook met u eens, alhoewel beide van u n hele paar faktore uit die oog verloor wat in die bespreking van die praktiese sy van die saak baie groot waarde het. Daardie frase van u "... in belang van die kuns" net nadat u van die Bybel gepraat het, maak n slagkat oop waarin u met oop oë geloop het. Ek kan maar net sê dat daar vir my nie so-iets bestaan as daardie frase nie. Dit is n mistasting van die eerste water. Kuns is nie selfgenoegsaam nie en indien iets gebruik word "in belang van die kuns" hetsy dit moord of seks is, is ons nog bietjie weg van die eintlike bedoeling. Sal u enige beswaar daarteen hê indien ek u woordkeuse vervang met "... in belang van die estetiese"? Daar is n verskil wat nie onbeduidend is nie.

Maar laat ons die teorie van die saak vir n latere geleentheid daar laat. Dit het veel diepere deurskouing nodig as woord en weerwoord.

Ek sê u het my kennelik verkeerd verstaan. Van die teorie van die saak het ek nie gepraat nie. Ek praat van die praktyk. Ek praat van wat ons in die Afrikaanse letterkunde voor ons het. Dis daar wat die kwessie van "rooi" onderwerpe ter sprake kom, en dit is in verband daarmee dat ek die vraag aanvanklik gestel het en weer stel: waarmee moet ons klim?

Laat ons die saak maar onder die oë dien: as ons maar iets soos Mickey Spillane in Afrikaans gehad het ... Ek dink, met al die geheen en weer praterij oor Afrikaans verloor ons uit die oog dat ons in werklikheid nog nie eens pornografie in Afrikaans het nie. Noem vir my een enkele boek in Afrikaans

wat pornografies van aard is. Ek het die nog nie teengekom nie. Wat ons wel het is stokkielekker-rommannetjies, sonder enigiets meer as net n storietjie en so hier en daar iets „stout“. Maar pornografie het ons nie.

Waarom sê ek so-iets onmoontlik as „as ons maar iets soos Mickey Spillane het ...“? Eenvoudig omdat ek tot oor my ore vol is van die gepraat oor kultuur en „goeie“ boeke en opvoeding en wat dies meer – almal woorde wat handig is, maar wat ook nadere deurskouing nodig het voordat dit gebruik word. Ek is bevrees ons moet eers die eenvoudige vraag na die mate waarin ons al wel „opgevoed“ en „gekultiveer“ is, ondersoek voordat ons verder kan gaan. Nou, Mickey ... Ek wil tot gener mate beweer dat hierdie man letterkunde lewer nie, maar wat ek wel wil beweer is dat, indien daar skrywers in n taal kan bestaan soos (kom ons los Mickey maar voorlopig) Sartre – het u al „Intimacy“ gelees? – en indien hul werke gepubliseer kan word, dan het daardie taal al n mate van volwassenheid bereik. Een kenmerk van volwassenheid is nog altyd vir my die vermoë om elke moontlike ding, voordat dit beoordeel word, n *bestaansreg* toe te kan ken. Is dit in Afrikaans die geval? Of beoordeel ons die ongeborenes?

U kan dus sien dat dit vir my om Afrikaans gaan – nie om ander tale nie. En dit is in verband met Afrikaans dat ek pleit vir volwassenheid. Want saam met volwassenheid sal ook die vermoë kom om te oordeel en te veroordeel. Onvolwassenheid ken in n groot mate net veroordeling. En ek is bevrees ons moet ons kop in skaamte laat sak en ons by laasgenoemde skaar. Waarom? Miskien moet ons in u brief n mate van leiding vind vir daardie vraag se antwoord. Ons is te geneig om aan te hoor en te aanvaar – teorieë te aanvaar – sonder dat ons aan die wesentlike n oor uitleen. U roep immers weer die hulp in van Professor Erlank ... Ek betwyfel nie dat die geagte Hoogleraar n briljante uiteensetting kan gee van die wese van pornografie nie. Maar waarom soos skoolkinders na die meester luister? Omdat onself nie volwasse genoeg is om tot die een of ander oplossing te geraak nie – hetsy dan reg of verkeerd. Ek sou ook nie bereid wees om selfs Professor Erlank se woord in verband met hierdie saak as die Alfa en Omega te beskou nie. Nee, ek sal wel sorg dat die Professor kopieë van die blad ontvang en ek sou graag sy mening wou hoor, maar verder as dit kan ek nie belowe nie. Dit is n saak om self uit te maak, of altans dan te probeer ...

Ek hoop dat u my tirade weer sal lees en hierdie keer ingedagte hou dat ek van die praktyk praat. Indien u oor die teorie wil redeneer, ek is gewillig om te luister en te praat in n poging om, al is dit dan maar net n bietjie meer helderheid, oor hierdie saak te verkry.

Let asseblief ook daarop dat ek in hierdie polemieë as A.H. de Vries my mening stel en nie as Redakteur van Die Kaapse Bibliotekaris nie. Menings van ander lesers is welkom en sal met die grootste graagte geplaas word. Indien ek verkeerd is, is ek bereid om dit te erken.

Ek sou graag in n volgende artikel n vergelyking wou probeer tref tussen wat ons beskou as snert-rommannetjies en dié wat in die teken van die tyd

staan en as beter werke beskou word. Kom ons noem dit maar n herwaardering van waardes. Dit is in elke geslag nodig.

Ek wag op n lys van pornografiese boeke in Afrikaans. Daar is geen gevaar daarin om die name te publiseer van boeke wat nie bestaan nie. Indien daar was, sou ons kon vorder. Maar ek stel weer die vraag: waarmee moet ons klim? Skynbaar het ons leer nie vuil grond onder nie en nie hoe wolke bo nie!

A.H. de Vries.

N.S. Wat is verkeerd daarmee indien die mens somtyds lees ter wille van die dierlik-perverse wat daardeur in hom ge-aai word? As hy nie dit in lees vind nie, sal hy dit by rofstoei, onderlinge kwiste, stamp-en-stoot wedrenne of in eie ondervinding probeer soek. Watter van die moontlikhede verkies u?

En ons het nie stiergevegte nie! Al wat ons het - en beter - is biblioteke! Is ons veld nie miskien wyer as wat ons besef nie? Hoër, maar tewens ook laer?

A. H. d. V.

Meneer die Redakteur,

In een van u redaksionele artikels het u om briewe aan die Kaapse Bibliotekaris gevra. Graag skryf ek hierdie een vir publikasie in u blad.

In die September-uitgawe van u blad bespreek n onbekende persoon C.J. Reineke se *Tussen Twee Tye*. Nou ja, hy of sy, het beslis nie die betrokke romannetjie gelees nie, want in die genoemde bespreking word dit as n speurverhaal aangedui.

Soos u natuurlik weet, het selfs n speurverhaal seker vereistes waaraan dit moet voldoen om as geslaag beskou te word. Dat hierdie sogenaamde speurverhaal aan daardie vereistes getoets is, is nie uit die bespreking duidelik nie. Dit word verwelkom, slegs omdat daar so baie liefdesverhale verskyn. Kom nou, meneer die Redakteur, dis tog nie die kriterium nie.

Maar hierdie besware is eintlik net terloops, want, sien u, *Tussen Twee Tye* is nie n speurverhaal nie. Iemand het nou wel n gewelddadige einde, maar dis al.

Dit wil my voorkom of u "notas" n bietjie deurmekaar geloop het, want daar is wel n speurverhaal op die Keurlys, nl. Stals: Ontmaskerde Verraad.

Hoogagtend die uwe,

A.P. Roux, George.

U vind die antwoord hierop in die Redaksioneel! Ek het ook persoonlik aan die korrespondent geantwoord.

(Redakteur)

VICTORIA WES BO!

* C S. Kotzé.

Honderd jaar gelede het dit al begin: die gebeurtenisse wat daartoe gelei het dat Victoria Wes vandag een van die mooiste biblioteke in Kaapland het. In 1866 reeds, so vertel die ou inligtingsbronne ons, was daar n biblioteek op Victoria Wes. „Die biblioteek het toentertyd al die doelstellinge nagestreef, wat die Provinsiale Biblioteekdiens nou verkondig“, het die voorsitter van die Biblioteekkomitee, mnr. B. Kempen, my vertel. „Reeds in 1878 was daar al n *Dramatiese Vereniging en Debatsvereniging onder die beskerming van die biblioteek*“. Aan geesdrif het dit blykbaar nie ontbreek nie, en ons verneem van n aansienlike toekenning wat in 1876 deur n sekere mnr. A. Hanau aan die biblioteek gemaak is, veral boeke oor wiskunde.

Hoewel die biblioteek n groot leserskring gehad het, het dit tog later begin kwyn. Die gees was gewillig, maar die liggaam het honger gely. Die fondse was te min. Die biblioteek was toe nog in n geboutjie wat nou diens doen as n sinagoge, en is later na n sysaaltjie verskuif. In 1933 is die sinagoge verkoop en die biblioteek is weer verskuif, dié keer na n ou skooltjie. Ene mnr. J.L. Price Jones, het gehelp om aan die biblioteek meubels en tapyte te verskaf en van tyd tot tyd is uitstallings selfs gehou.

Na n paar jaar is die biblioteek andermaal verskuif, en wel na n gebou waar nou n haarkapper is, destyds nog die eiendom van mnr. Price Jones. Nog was dit nie die einde van sy swerftog nie, want n paar jaar later moes die biblioteek die wyk neem na n kamer agter die stadsaal, waarvandaan dit vir die soveelste maal verskuif is, dié keer na n vleuel van die Munisipale Gebou. In hierdie vleuel is die biblioteek die afgelope paar jaar gehuisves, totdat die groot nuwe biblioteek tot stand gekom het.

Maar hoe het die mense elke keer met die boeke getrek? „Vragwaens“, het mnr. Kempen my met n bree glimlag verseker. En ek was dankbaar dat dit nie ek was wat elke keer al daardie boeke op die rakke moes orden nie!

Nadat die biblioteek die vleuel van die Munisipale Gebou betrek het, het sake vinnig ontwikkel. Die 1955 Ordonnansie bring n hele omwenteling in biblioteke in Kaapland teweeg, en die Stadsraad besluit om onder hierdie Ordonnansie met die Provinsiale Biblioteekdiens te affilieer. Alles goed en wel ja, maar daar moet n standaardgebou gelewer word. En n standaardgebou kos geld, baie geld. n Probleem inderdaad, maar nie vir n lang tyd nie. Op die plaas Ysterkoppe, naby Victoria Wes, het mnr. A.P. Olivier reeds in sy testament laat spesifiseer dat n bedrag van £8000 aan die Stadsraad bemaak moes word. Dit was n dankbare Stadsraad wat die helfte van die geld gebruik het om die huidige gebou daar te stel, en n dankbare publiek wat op 26 Oktober die onthulling van die gedankplaat ter ere van hierdie weldoener en sy eggenote aanskou het.

Na vele woelinge het Victoria Wes nou n biblioteek wat aan die standarde van die Provinsiale Biblioteekdiens voldoen, wat met gemak 9000 boeke kan

* Mnr. Kotzé is streekbibliotekaris op Beaufort Wes.

huisves, en wat tot in die fynste besonderhede funksioneel beplan is.

Die projeksie- en lesingkamer, met sitplek vir 60 mense, is toegerus met die modernste fasiliteite vir beïlgting, asook vir verdonkering in geval van n middagvertoning. Lede van verenigings het pas na die opening al kom navraag doen oor die gebruik van die projektor en films en dit was n trotse Streekbibliotekaris wat hulle die pragtige nuwe projektor gewys het. („Nee, hy gaan nie terug nie, meneer, hy bly hier. Dit is julle sn“). En hulle vertel het wat die Provinsiale Biblioteekdiens met hierdie kamer beoog. En hulle die indrukwekkende filmkatalogus gewys het. „Ja, en terloops, mnr. X, dit is n projeksie- en lesingkamer dié, nie n bioskoopsaaltjie nie“.

Die teenoorgestelde vleuel van die gebou is die kinderkamer, ruim en goed beilig, met lae rakke waar die kleintjies kan bykom, gerieflike lae stoeltjies en bankies om op te sit en lees, en rakke vir prenteboeke, somer dosyne daarvan. Dan het ek nog nie eers gepraat van die tuintjie wat spesiaal aangela is vir stories en speletjies nie.

„Oom, is dit regtig waar dat ons verniet na mooi films kan kom kyk?“ Oom, is dit waar dat n mens n boek kan aanvra as hy nie hier is nie? Oom, kan ek nie maar help om die boeke op die rakke te pak nie? Oom, kan my sussie ook maar aansluit? Sy is nog maar in Sub. A. Oom mag ek maar die Kinderbybel uitneem? Die een met die mooi prente? Vrae, vrae, vrae. Kindervrae. Lastig, maar tog so heerlik om te beantwoord.

Die naslaan- en leesafdeling is met groot sorg beplan, met n glaskas vir Africana, rakke vir die opberg van gebonde tydskrifte, n tydskrifrak wat met gemak 17 titels kan huisves, gemakstoel om in te sit en lees, tafeltjies om by te sit en studeer en aantekeninge maak. Nog lank voordat die biblioteek by hierdie Diens aangesluit het, het hy al tydskrifte laat bind, en het hier reeds n voorsprong bo ander biblioteke. Die Africana versameling is weliswaar nie baie groot nie, maar bevat uiters waardevolle boeke, waaronder n lywige biografie (700 bladsye) van Pres. Kruger, geskryf in Nederlands in 1898.

Stukkende boeke en verbanne boeke kan gerieflik gestoor word in n kelderkamertjie wat agter die toonbank onder die projeksieverhoog versteek is. Boeke wat deur lesers gereserveer word, kan in n rak agter die toonbank gehou word. Dan is daar nog die staalkabinet vir die opberging van pamflette, prente, foto's, koerantuitknipsels en ander „nie-boek-materiale“. (Op dees aarde, dié mense het ook aan alles gedink).

Met die treffende kleurskema van wit en sy-geel, koringblou en duifgrys, sprokiesgroen en dofroos, jenewergroen en koraalroos, grysgroen en dofgeel, appelroos en ivoor en rookgrys, sal die biblioteek n aantrekkingskrag hê wat seker nie net tot die inwoners van Victoria Wes beperk sal wees nie.

Aan uitstalborde ontbreek dit die biblioteek ook nie, en die bibliotekaresse het tydens die vakansiekursus n paar handige wenke in verband met uitstallings ontvang. („Uitstalborde kan n mens amper nooit genoeg van hê nie, mevrou. En uitstallings is die belangrikste metode om die boeke onder die publiek se aandag te bring.“ Aldus die Streekbibliotekaris).

Dit is op hierdie stadium natuurlik nog nie moontlik om plate aan die biblioteke uit te reik nie, maar tydens Kiko Gaskell se musiekprogram op Woensdagaand 4 November, het die Victoria Westers darem n goeie aanduiding gekry wat hulle later kan verwag. En die groot platerak in die luisterkamer het baie plek.

"Ons sal seker eers later besef wat hierdie biblioteek vir ons beteken", het iemand aan my gesê. Ek het niks daarop geantwoord nie, maar gedink aan al die sweet en hoofpyn ek wakkerle wat dit n paar persone gekos het. Gedink aan die dag toe ons 2500 boeke moes uitreik om die nuwe biblioteek se rakke vol te kry. (n Hele nag aan daardie lys sit en skryf). Ook gedink aan die dosyne mense wat die afgelope week of twee al kom aansluit het. Dit was alles die moeite werd.

PICTURE OF THE MONTH
SKILDERY VAN DIE MAAND

THE PEASANT WEDDING
DIE BOEREBRUILOF

PETER BREUGHEL THE ELDER
PIETER BREUGHEL DIE OUIERE

PIETER BREUGHEL THE ELDER (ca 1530-1569)

This great Flemish artist is recognised today as one of the most original of painters for the power he has woven into his paintings and the many-sidedness of his subjects.

Pieter Breughel the Elder was born about 1530 in Breughel, an obscure village in Brabant in the Netherlands, from whence he took his name. He learnt his craft from Pieter Coeck van Aelst, a noted artist of the day who had been educated in Italy and who was court painter to the Emperor Charles V. In 1551 Breughel settled in Antwerp and joined the painters' guild there as a master. Soon afterwards he undertook a tour through France and Italy, as was usual for painters of his day. Back at home he went into partnership with Hieronymus Cock, the first great publisher of engravings in the Netherlands, who published Breughel's drawings and compositions as engravings. In 1563 he moved to Brussels where he died in 1569. He left two young sons, Pieter and Jan, who later became well-known painters.

Breughel's travels, and life in a large commercial centre made him aware of the thought of his time. The scope of his art is vast, including man's ideas on Earth, Heaven and Hell. Breughel's times were troubled with economic crises, religious battles and fanaticism, and unlike the court painters, he shared the hardships of his countrymen. In a time of changes he painted the never changing world of the peasant with a new and deeper insight, and it is this timelessness of Breughel's work which appeals so much to us today.

In "The Peasant Wedding" the feast takes place in a barn, with straw stacked high in the background. The peasant's faces and the uncovered limbs are yellow and brown, sunburnt; their skins are ugly - a noticeable difference to those of the town-dwellers. The bride is seated in the middle beneath a crown suspended over her head. She sits quietly with folded hands and a grin of contentment on her stupid face - appearing indifferent to what is going on around her. The bridegroom has never been identified - perhaps he is the man two places to the left of the bride happily tucking into his food. Dishes are carried by two peasant boys on the unhinged barn door, another pours out wine, two bagpipers play music (-with hungry looks in their eyes as the food is carried past) and in the background an inquisitive crowd is thronging through the open door.

With all this wealth of anecdote, wit and observation, Breughel has organized his picture so that it does not appear crowded or confusing by way of receding the table into the background, and the movement of the people, starting with the crowd at the doorway, leading up to the foreground and the scene of food-carriers, and back again through the posture of the man serving the table who leads one's eyes directly to the small but central figure of the grinning bride. This peasant banquet may be taken as a picture of gluttony. The strong accent of the man pouring out wine in the foreground, the still life of wine jugs and the greedy child are motives which can be followed through the whole composition.

PIETER BREUGHEL DIE OUERE (1530-1569)

Hierdie beroemde Vlaamse kunstenaar word vandag erken as een van die oorspronklikste van skilders omrede die krag wat hy in sy kunswerke ingeweef het asook die veelsydigheid van onderwerpe wat hy geskilder het.

Pieter Breughel, die Ouere, is ongeveer 1530 in Breughel gebore - n onbenullige dorpie in Brabant, Nederland - van waar hy dan ook sy naam gekry het. Sy kuns en behendigheid het hy van Pieter Coeck van Aelst, n vername kunstenaar geleer. Breughel het hom in 1551 in Antwerpen gevestig en lid geword van die Skildergilde as n leermeester. Kort daarna onderneem hy n toer deur Frankryk en Italie; by sy terugkoms het hy in Venootskap gegaan met Hieronymus Cock, die eerste groot drukker en uitgewer van graveerwerk in Nederland, wat dan ook Breughel se tekeninge as graveerwerk uitgegee het. In 1563 het Breughel na Brussels verhuis waar hy in 1569 oorlede is.

Breughel se reise en sy lewe in n groot handelsentra het hom in aanraking gebring en bewus gemaak van die tydsgedagte. Die omvang van sy kuns is omvattend, insluitend die mens se idees oor die aarde, hemel en hel. Gedurende sy leeftyd was daar ekonomiese krisis, Godsdienst oorloë en fanatisme en anders as die hofkunstenaars het hy gedeel in die swaarkry en ontberings van sy landgenote. In hierdie tyd van veranderinge het hy nogtans die nooit veranderde lewe en wêreld van die boeregemeenskap geskilder met n nuwe dieper insig en dis juis hierdie tydperklose in Breughel se werk wat vandag nog by ons inslaan en ons beïndruk.

In „Die Boerebruilof" vind die fees in n skuur plaas met strooi hoog opgehoop in die agtergrond. Die gesigte van die plaasmense, die kaal bene en arms is geel-bruin gebrand, hul vel is lelik, wat n merkbare kontras vorm met die van die dorpsbewoners. Die bruid sit in die middel onder n kroon wat bo-oor haar aangebring is. Met gevoue hande sit sy doodstil met n grynslag van tevredenheid op haar onnosel bakkies - en skyn heeltemal ongeïnteresseerd te wees in alles wat om haar aangaan. Die bruidegom kon nog nooit uitgewys word nie - moontlik is hy die man twee plekke links van die bruid wat so lekker weglê aan die kos. Borde kos word deur twee boerknape op n deur aangedra, n ander skink wyn, terwyl twee doedelsakspelers die musiek verskaf (met n honger kyk in hul oë op die kos wat by hulle verby gedra word) en in die agtergrond n nuuskierige menigte wat in die oop deur saamdrom.

Met al hierdie rykdom van anekdote, humor en opmerkzaamheid, het Breughel sy skilderstuk so georganiseer dat dit nogtans nie as oordoen of deurmekaar voorkom nie, deurdar hy die tafel ver in die agtergrond geplaas het en die bewegings van die mense na vore gebring het, beginnende by die klomp by die deur en bring dit dan verder na vore met die kosdraers en dan weer terug met die gebaar van die persoon wat by die tafel bedien. Hierdie aksie vestig n mens se oë en belangstelling dadelik weer op die sentrale figuur van die bruid wat grinnik. Hierdie boerebanket mag beskou word as gulsigheid. Die beklemtoning van die man wat op die voorgrond wyn skink, die stillewe van wynbikers en die gulsigheid van die kind kan deurgans in die hele komposisie waargeneem word.

NEWS

From the Regions

GEORGE:

In die September-uitgawe van ons blad het mej. E. van Rensburg, bibliotekaresse te Uniondale, vertel van die groot verhuising wat vanaf die bestaande biblioteek na n tydelike gebou suksesvol uitgevoer is. Maar dié soort trekkery het natuurlik altyd n vervolg; daar moet teruggetrek word na die nuwe gebou.

Omdat Uniondale se nuwe biblioteek so n uithaler spogbiblioteek is, het ons hierdie keer ons eie hulp, asook die gebruik van die bibliobus aangebied om hiermee te help. Ook wou ons sommer alles reg kry vir die amptelike opening.

Nou moet ek eers vertel dat die boeke almal op die vloer van die tydelike gebou gepak was, omdat hulle bestaande rakke volgens ons standarde verander moes word.

Mnr. S.J. Boshoff van Uniondale het gou gereël dat twee Kleurlinge ons met die aandra en die aflaa van die boeke kom help het. Nou ja, dit was my onbenydenswaardige taak om die boeke van die grond af op te tel en aan te gee. Ek het darem in my

dae wekelank bankies gespit, maar hierdie optel en aangee is bankiespit se moses! En toe mej. Steele een keer wou kom help met die laaierij vind sy uit dat ou Jan en ou Abdol so beleef is dat hulle binne die bus wag dat sy moet inklim en dan weer wag dat sy eerste moet uitklim. Gevolglik moes sy twee keer soveel boeke dra soos hulle - totdat sy ook geleer het om eers buite te wag dat hulle kan uitkom.

Ja, daar is hard gewerk. Oom Bossie en mnr. Cilliers het gereeld kom inloer - net om seker te maak dat ons darem nie leegle nie. Nou ja, komiteelede kan seker nie almal so fluks wees soos mev. Mary van de Vyver nie. En natuurlik was daar die altyd wakkere mej. van Rensburg. Trouens, hulle twee met mej. Steele en Massyn het die leeu-aandeel aan die herrangskikking van die boeke gehad - veral toe ons die luisterkamer se deur oopgemaak het en n aantal van mev. Van de Vyver se lang speelplate daar op die ligblou draaitafel laat draai het. (Let wel,

dit was die plaat wat gedraai het - nie ons nie.)

Die volgende week het mej. Massyn en mnr. Barnard nog gou n voorraad-opname daar gaan doen. Ek skryf gou, maar om dit te bewerkstellig moes mej. Massyn een aand tot half-twee sit en lys maak, sodat meer mense met die voorraadopname kan help. (Ek haas my om te verduidelik dat dit haar eie plan was). Nou ja, mnr. Barnard, ons vragmotorbestuurder, het sy 270 lbs. somer goed ingespan, hoewel, soos hyself sê: "As n mens aan koringsakke gewoond is, vat jou vingers al die ponskaar-te mis". Weereens, het hulle die troue hulp van mev. Van de Vyver en mej. van Rensburg gehad.

Op die 20ste Oktober het die opening waarvoor ons so hard gewerk het eindelijk plaasgevind. Hierdie dag was n besondere dag vir Uniondale. Die administrateur, dr. Otto du

Plessis, het die oggend die skool-saal geopen, die namiddag het die burgemeester, mnr. H.S. Schoeman, die pragtige stadhuis, en die Administrateur die biblioteek amptelik geopen.

Dr. Du Plessis het hulde gebring aan wyle mnr. W.B. Taylder, wat vanaf 1901 tot 1929 sekretaris van die plaaslike biblioteekkomitee was en in sy testament so baie vir Uniondale en in besonder aan die biblioteek nagelaat het. n Gedenkplaat aan mnr. Taylder is deur mev. Lovegrove onthul.

Uniondale moet gelukkigewens word met hierdie pragtige biblioteek. Dis n prestasie waarop groter dorpe trots kan wees.

(Miskien sal dit moontlik wees om later n volledige artikel oor Uniondale se interessante biblioteekgeskiedenis op te stel).

A.P. Roux.

Die man wat nooit foute
begaan nie sal nooit sukses
behaal nie.

(Pheeps)

BOEKBESPREKINGS/BOOK REVIEWS

VERHALE:

KIELBLOCK, Karl : *Die Skaam man*.
Nasionale Pers, 1959.

Matthys Deurman is nou nie juis een van die voor-op-die-wa-ste kerele wat daar bestaan nie; om die waarheid te sê, hy is n bietjie aan die skaam kant. Maar terwyl hy gaan vakansie hou op n Karoodorpie raak hy knie-diep verwickel in n rampokkery. Daar is natuurlik sy vriend Frans Lindehof, die speurder, maar dié het ook nie veel vir homself te sê nie. En dan is daar natuurlik die meisie, wat hy die dag sommer met die intrap in die dorpie gekry het. Hier is natuurlik die hele krag van die verhaal - ek bedoel letterlik! Soos u van my bespreking tot nou kan aflei, het ons hier met alles behalwe n swaarwangverhaal te make. Daar is genoeg liefde en daar is genoeg spanning om jou besig te hou. Daarby is die taal keurig - Kielblock weet hoe om, selfs al skryf hy lekkerlees-speurverhale - sy taal netjies te gebruik. Daarby is die hele verhaal in die eerste persoon vertel en dit gee aan die skrywer n groot moontlikheid - wat hy baie goed gebruik - naamlik om die hele ding baie pittig te maak.

Die Skaam Man is een van die boeke op die rakke wat later nog n kaartjie voorin sal moet kry! Die ander een sal baie gou vol stempels wees!

MALHERBE, D.F. *Kind van die Sonde*.
Nasionale Pers, 1959.

Die titel, Kind van die Sonde, vestig die aandag op die hoofpersoon om wie die roman draai: Boet, die jongste seun van die eienaar van Kransfontein. Hy is verlam en omdat sy vader hom nie wou gehad het nie, beskou laasgenoemde dit as n straf op daardie sonde.

Indien ons dus die stuk begin lees, het ons dadelik met n neurotiese persoonlikheid te doen - die vader. Maar die leser kan hom as sodanig nie aanvaar nie, omdat hy gebeeld word as n leier in die gemeenskap. Dit bevredig nie. So ook met die oplossing van die verhaal. Daar is bietjie te veel mistiek daar-

in om werklik te oortuig op die vlak waarop die res van die roman geskryf is.

Die mooiste stukke het weer met die arbeid op die plaas te doen. Die verheerliking in die arbeid en die frisse taal waarin dit gegee word, in teenstelling met die ander dele van die boek waar die sinne darem werklik hul maksimum lengte kry.

Nog n stukkie kritiek en dan volstaan ek daarby, want die roman is in werklikheid die moeite werd om te lees: Malherbe redeneer eerder die verhaal uit as om dit te beeld. Ons kry dit in sy vroeëre werke ook al, maar hier al hoe meer. Ons kan in elke geval darem sê dat sy redensies sonder n vooropgesteldheid is.

Hy redeneer met n ope gemoed en soos die gees hom voer.

Professor Malherbe is een van die, indien nie dié oudste lewende Afrikaanseskrywer nie. Laat ons hom dank verskuldig wees vir wat hy gelewer het en laat ons hom prys vir die fantastiese krag wat hy aan die dag lê om nog op hierdie ouderdom n boek te skryf. En ek hoor hy is weer aan nog een besig. Dit is prestasie

MIKRO

Die weduwees Meraai.
Voortrekker Pers, 1959.

Mikro het self gesê dat daar twee goed in n verhaai is. As jy die een goed doen moet jy die ander afskeep. Die een is die karakterbeelding en die ander is die „storie“. Wel, vir so ver dit my aangaan, kan hy maar die storie nog meer afskeep, want in die beelding van hierdie eenvoudige mense van Gonnakolk, bereik Mikro n hoogte, wat en dit maak my so wreedend deur sommige kritici nog altyd getakseer word, met die beperkings van dié soort verhaai in die kop. Wat maak dit saak of n musikant n fluitjie speel, of n klavier. Dis die suiwerheid wat tel en nie die grootte nie.

Mikro se karakters is klein karakters. Klein mensies, wat daar op Gonnakolk hulle lewe slyt, hulle lief en leed aanvaar soos hul daaglikse brood, en die min wat hulle gegee word met liefde meng. Tot siens, Mattewis is die eerste novelle - Mattewis het uiteindelik die ondermaanse verlaat vir die be-maanse. Die tweede een lui: Ek sal, Mattewis - en dit laat my baie dink aan: „the lady doth protest too much

me thinks!“ Want die derde een lui: Ekskuus, Mattewis!!

Ag, u kan vir my laat weet of ek verkeerd is, maar daardie Meraai met haar lomp optrede en haar weliswaar amper simpel uitkyk op die lewende mens kan anders as om te dink nie, in terme van die letterkunde, as Ampie haar vir n vrou kon gehad het, was sy kop deur! Sy's een ou groot stuk liefde; ek kan sommer die meisiekind van haar se ore trek omdat sy dit nie kan insien nie! Lees hierdie boek voor vir Oupa en Ouma ook, of laat hulle dit self lees.

A.H.d.V

FICTION:

BRUNNER, John

The Brink.
Gollancz, 1959.

An original story about a Russian manned missile which accidentally lands on the United States. It is not a war head type, and one Air Force officer has the courage to recall American bombers on their way to blast Russia out of existence. He is court marshalled for disobedience instead of being rewarded for averting an unnecessary World War III.

HOWELLS J.H.

Big company look.
Michael Joseph, 1959.

A well written novel about big business warfare. The main character is a salesman who climbs to a high executive post - and then falls into a morass of failure - hated by those he has trodden into the ground on his way up. Entertaining and gripping reading for men and women.

J. A.

PEREIRA, Michael   *A river grown deep.*
Hutchinson, 1959.

A good, straight forward tale of post-war Malaya where life on a rubber plantation is menaced by stray bands of terrorists. The skilful plot should have a wide appeal, the treatment is neither sentimental nor gory, and the style is vivid and amusing.

- C. B.

STEEN, Marguerite   *The Tower.*
Collins, 1959.

This study of a painter, his wife, and their deformed daughter who dies, is polished and intelligent, and in places highly charged with feeling. As a straight story it will hold the interest of those whose reading is usually on a more shallow level, and should be recommended to them.

STERN, Gladys B.   *Unless I marry.*
Collins, 1959.

A sharp, glittering character analysis of a girl who seems to be greatly admired and loved by a large circle of family and friends, but who is really a self-glamourising sham. Too subtle perhaps for the readers of simple romances, but we should try to encourage as many people as possible to enjoy this clever, honest writing.

- J. A.

NON-FICTION:

TIZARD, Leslie   *Middle age.*
Allen and Unwin, 1959.

A gentle, helpful little book for people who fear or resent middle age. The contents try to explain that the hidden anxieties and sense of insecurity which we all seem to harbour become more apparent in middle age. To realise them consciously and tackle them with honest self-knowledge can make middle age a time of stimulation, new developments and progress of the personality. As the book is slight, it cannot go very deep, but it is a clear and sympathetic presentation of the problem.

.136.52 TIZ

- D. J.

GOSLING, John   *Ghost squad.*
W. H. Allen, 1959.

An account of the activities of the Ghost Squad which was formed in 1945 in London to combat the alarming post-war increase of crime. A very readable book containing, surprisingly enough, a good deal of humour. As British policemen are not armed, a rabid admirer of whodunnits might find too few hectic battles and pursuits in it. Yet there is no lack of interest or variety, and the name of Scotland Yard is enough to guarantee popularity.

364.1 GOS

- D. G. R.

OSBORN, Mary   *When children
worship.* Univ. London Press, 1959.

The purpose of this book is not to set out a comprehensive course on religious instruction, but to provide a pattern upon which teachers and parents can base their own approach to this all important subject. The stories from Old and New Testaments are told simply and accurately, with the bible references given at the beginning of each story. Recommended more especially for mothers of young children and teachers not trained in this subject who teach the primary grades, or Sunday Schools.

371.822 OSB
- S. S.

LHOTE, Henri   *Search for the
Tassili Frescoes,* tr. from French.
Hutchinson, 1959.

This preliminary report on archaeological research in the Sahara proves that the central Sahara was, in neolithic times, one of the most active areas of prehistoric culture. The frescoes throw a new light on Egyptian and general African archaeology. The book is most readable, in beautiful clear print, and it contains a great number of excellent illustrations. I consider it the most stimulating and exciting book I have seen for a long time.

571.72 LHO
- H. L. O.

PINNER, Erna   *Born alive,*
illus. by author. Cape, 1959.

In the foreward the author states

that "the faculty of wonder tires quickly". All the same, I found this book an untiring expression of the wonder experienced through the awareness of the phenomena occurring in the animal world. Nicely illustrated, it manages to be scientific and sensational (in the good sense of both words) at the same time. There is absolutely no padding and the pace is brisk enough for the layman to take the scientific names in his stride.

591.56 PIN
- I. J. V. Z.

ALLEN, Cecil J.   *Modern railways.*
Faber, 1959.

A comprehensive work written simply enough for general reading, even though containing enough facts to serve as a work of reference. The scope of the work is very broad as it includes tunnels and bridges too. The very large number of photographs and excellent illustrations should further enhance the appeal of this book.

625 ALL
- D. G. R.

YOUNG, Everild   *Rogues and raiders
of the Caribbean.* Jarrolds, 1959.

Delightful travel yarn with a difference, since it traces a little history of each of the islands visited, with emphasis on the stories and legends connected with the bucanneers who plundered those waters. Popular style and should go down well with any romantically minded reader

918 YOU
- S. S.

SCMIDT, Dietmar   *Pastor Niemöller.*
Odham, 1959.

Having served as U-boat commander in World War I, Niemöller became a Protestant minister; from 1933 onwards he was a leader of church resistance against the Hitler regime and he spent 1937-1945 in a concentration camp. Since the war his profession of German spiritual

guilt; his stand against German rearmament; his journeys to Moscow and India have caused him to be attacked in turn as nationalist, communist, traitor and "uncanonized saint". He is, beyond doubt, a great spiritual power in present-day Germany, and this clear and unbiased biography does him justice.

- H. L. O.

J EUGLEKTUUR/JUVENILE LITERATURE

VERHALE:

NORTJE, Peter H. : *Pennie se vuur.*

As u na sensasie, ademlose spanning, skurke, n geheimsinnige vonds, groot heldedade, onbekende agtergrond of n ingewikkelde intrige soek, hoef u „Pennie se vuur“ nie eens oop te maak nie. Dit is nie eens n deurlopende verhaal nie maar eerder n kronieke – selfs na die tradisionele bou van die roman met n stygende lyn van spanning, klimaks en afloop soek u in hierdie boek tevergeefs. Die bekoring van die boek lê in iets wat veel eerder aangevoel as beskryf kan word. Dit lê in die skrywer se onpretensieuse beskrywing van n deel van ons land en van mensetipes wat hy liefhet. Daarom ervaar die leser by die lees daarvan n groot mate van bevrediging in die wete dat dít wat verkleinerend en minderwaardig voorgestel kan word, in die hand van n simpatieke skrywer n skoonheid verkry wat in die hart opgesluit lê.

Die skrywer vertel van die vakansie van twee seuns op een van die plase in die kloof diep tussen die loodregte Winterhoek- en Kougaberge in. Die Klowers lewe afgesonderd van die wêreld, gering en beskeie, maar tog besig hulle n rykdom wat in eenvoud, opregtheid en liefde te vinde is, hul eie te maak en te waardeer. Die Klowers verteenwoordig n groot aantal uiteenlopende mensetipes - van die inwoners van „n groot huis met sy duur, smaakvolle meubels“ tot die eenvoudige winkelier wat „die brutale opdragte van die lekkerlywe, die knaende geteem van n tandelose ou gryskop en die skugtere fluisterings van die kleintjie aanhoor, en dan vlug en sekuur met sy kort vet aмпles die tiekie se loogtwak, pennie se vuur, en daler se „stemp“ raakvat en links en regs oor die toonbank stoor“. Ten spyte van die verskille is hulle by sekere geleenthede toe in staat om één te wees, om saam n jagtog te geniet of saam Nuwejaar te vier: „die Klowers en Kruisrivierders is vanaand een groot familie, en daar's maar één Nuwejaar om te vier. Die moegheid van

die ou jaar is nou vergete en oor wat voorlê, sal ons ons later bekommer. Almal sing en almal speel ...."

Saam met die twee seuns, Basie en Henk, wat hul vakansie te midde van pragtige natuurskoon en te midde van mense wat groot van hart is, deurbring, beleef ons ook die opwinding van die alledaagse plaaslewe, die gelukkige saamwees van familie en vriende en die volheid van n mooi gesinslewe. Die mooi verhouding tussen ouer en kind is vandag so dikwels afwesig en juis daarom val dit op as die spanning in Henk se binneste n oomblik moet wyk vir n gevoel van trots en dankbaarheid vir al die mooi dinge wat ek in Pa leer waardeer en liefkry het. Daar kan maar een wees soos hy ...."

Aan die einde van die boek is daar by die leser n gevoel van dankbaarheid om te kon deel in n onvergeetlike vakansie in n paradys - al is daar armoede, skaarste of swaarkry.

'Pennie se vuur' is n boek wat 12-18 jariges asook almal wat jonk van hart is vir n uurtjie of twee na onvergeetlike ondervindings sal wegvoer - al sê die kritici nou ook al wat!

DE JONG, Meindert
skool.

Wiel op die
Van Schaik, 1959.

Meindert de Jong is in Holland gebore en het die eerste deel van sy kinderjare in n klein vissersdorpje aan die Noordkus van Holland geslyt. Die de Jong-gesin het na Amerika geëmigreer toe die jong Meindert agt jaar oud was.

In 'Die Wiel op skool' verplaas hy ons na sy geboorteland - na 'n klein vissersdorpje in Friesland, aan die kus van die Noordsee, teenaan die dyk geleë. Dit het net uit n paar huisies, n kerk en n skool bestaan. In vyf van die huise het die enigste ses skoolkinders van Shora gewoon ...." Dit is om hierdie ses skoolkinders wat die hele storie draai.

Op n dag het die kinders besef dat dit darem baie snaaks is dat die ooevaars altyd hul dorpje verbygaan om in die naburige dorpe nes te maak. Dit was n ernstige saak, want ooevaars bring geluk, maar as n mens lank genoeg dink, gebeur

daar snaakse dinge.

Die kinders het begin dink en wat meer is, dit het nie net by dink gebly nie. Hulle het planne beraam en daadwerklke pogings aangewend om die ooevaars na Shora te lok. Daar was geen bome in Shora nie en die dakke was te spits vir die ooevaars om op nes te maak. Die enigste uitweg was om n wiel op die skool vas te maak.

Dit was egter nie so maklik om n wiel te vind nie maar die kinders se slim planne, deursettingsvermoe en entoesiasme het op die ou end tog vrugte afgewerp. Hul entoesiasme was so aansteeklik dat die grootmense van die dorpje ook besef het dat dit uiters noodsaaklik is dat ooevaars na Shora moes kom. Dit was vir almal n groot dag toe die wiel uiteindelik op die skool vasgemaak is en twee ooevaars besluit het om hul nes daarop te bou.

Die verhaal word so oortuigend vertel dat dit vir die leser voel asof hy in al die kinders se ondervindings deel en asof hy hul maat

kan wees. Elkeen se persoonlikheid word so goed beskryf dat hulle net-sowel ou bekendes kon wees.

Die boek is nie maar net n relaas van die jeugherinneringe van n volwassene nie, maar om hierdie verhaal só te kon vertel, het Meindert de Jong in die gees inderdaad weer kind geword. Geen wonder dan ook dat die Newbery Medalje vir die mees uitstaande Amerikaanse kinderboek van die betrokke jaar in 1955 aan hierdie werk toegeken is nie.

Die boek het in 1954 as "The Wheel on the school" verskyn en ouer kinders behoort die vertaling daarvan, wat in die Libri-reeks verskyn het, baie te geniet. Die tekeninge van Maurice Sendak is uit die oorspronklike uitgawe oorgeneem.

- L.P.

FICTION:

BILL, Helen E. *The Shoes fit for a king*. Pictures by Louis Slobodkin. World's Work, 1959.

A picture-story book for small children. It is about a pair of shoes which a cobbler has made so well that people tell him they are fit for a king. The shoes hearing this remark walk off on their own to the king's palace. As it has started to rain they no longer look beautiful but are now muddy and wet and wherever they step they make dirty footmarks. They walk all over the king's palace into the king's bedroom, but all the servants are after the footmarks. The shoes then rush out again and back to the cobbler's shop who now uses them to advertise his ability to make old

shoes new again, 'fit for a king'. How the king gets the shoes in the end and enjoys wearing them sometimes brings us to the end of the story.

The drawings are very enjoyable, more so than the actual story, and small children will follow the walking shoes with delight.

- B.L.

ESTES, Eleanor

The Moffats.
Bodley Head, 1959.

A British publication of a title which was first published in America in 1941. It tells the story of an American family, Mama and four children, who live in the Yellow House in New Dollar Street. They are poor but happy and full of fun and good humour. Most of the stories are about Jane, who is the third in age, and about little Rufus, who is the youngest. Their escapades are within the imagination of children, their characters are well drawn and their everyday adventures humurously reported.

As the Moffats are a working-class family the book can be used in line with 'The Family from One End Street' by Eve Garnett and also for children who have enjoyed reading the Ameliaranne stories and want something more substantial now.

For ages of 11-13

- B.L.

NON-FICTION:

SELSAM, Millicent E. *Things to do with seeds*. Chatto and Windus, 1957.

This title appears in the series:

'A Play Ideas Book', it explains about seeds and tries to encourage children to experiment with them. It first brings a short introduction to the development of plants from the earliest seaweeds to seed plants. The next chapter shows the development of the seed from the flower, and we hear about the very different ways seeds travel and how far some of them can get. The next chapter instructs children to do some experimenting with seeds, to watch the way seeds are sprouting and developing into tiny plants un-

der different circumstances; with water, with or without light, with the addition of sugar, etc. Lastly we read about the different uses man makes of seeds.

The book is illustrated by clear and detailed drawings, the print is large and clear and there is a detailed index at the end of the book.

Suitable for boys and girls of 10 years and over.

J 580.7 SEL

- B.L.

At the Children's Book Show, organised by the Juvenile Group of the Publishers Association at the National Book League in London, running for two weeks from September 30th 1959, Miss Rumer Godden said in her opening address:

...' she was often asked why she chose to write books for children when she could write other books, and for other media. She said it was because of the discipline. The smaller the child, the more severe was the discipline. Young children were the most critical audience in the world; you could not bamboozle them. Children did not care who wrote the book; they read books because they wanted to be entertained; they were not kind; they did not care how many books you had written. You stood or fell by the particular book a child was reading at a particular time'.

The Bookseller, October, 3rd 1959.

P.S. Books in stock in the Juvenile Department by Rumer Godden are:

The Story of Holly and Ivy
The Fairy Doll
Impunity Jane
Mouse House
The Mouse Wife

KAAPSE PROVINSIALE BIBLIOTEEKDIENS
CAPE PROVINCIAL LIBRARY SERVICE

Aanwinstlys : Oktober 1959
Accession List : October 1959

ALGEMENE WERKE/GENERAL WORKS

012	Burger, M.J., <i>smsl.</i>	Generaal Hertzog, n biblio- grafie.	U.C.T., 1953.
012	Plaistowe, Zella M., <i>comp.</i>	Uys Krige.	U.C.T., 1957.
012	Du Toit, S.W.R., <i>smsl.</i>	C.F. Louis Leipoldt, bi- bliografie.	U.C.T., 1947.
012	Appleyard, M.E., <i>comp.</i>	Dr. David Livingstone, a bibliography.	U.C.T., 1949.
012	Rossouw, Fransie, <i>smsl.</i>	Eugene Nielen Marais, 1872- 1936.	U.C.T., 1957.
012	Du Toit, Anna S., <i>smsl.</i>	Bibliografie van Totius.	U.C.T., 1949.
016.28368	Ledward, Sally-Ann, <i>comp.</i>	Constitutional development of the Church of Prov. of S.A.	U.C.T., 1957.
016.365968	Fox, Vivienne C., <i>comp.</i>	Prisons and penal reform in S.A.	U.C.T., 1949.
016.57172	Craig, Barbara J., <i>comp.</i>	Rock paintings, petro- glyphs S. and Cent. Africa.	U.C.T., 1947.
016.58415	Wilson, Margaret A., <i>comp.</i>	Bibliography of South Afri- can orchids.	U.C.T., 1957.
016.61072	Katcher, Shelia <i>comp.</i>	Medical research on the Bantu in S.A., 1952-57.	U.C.T., 1957.
016.63072	Blanchard, Joy R.	Literature of agricultural reserach.	Univ. of Calif., 1958.
016.8083	Kiersen, Sylvia <i>comp.</i>	English and Afrikaans novels on S.A. History.	U.C.T., 1958.
016.83936	Malan, Elizabeth M., <i>smsl.</i>	Cornelis J. Langenhoven, bibliografie.	U.C.T., 1951.
016.83936	Griessel, Margaretha, <i>smsl.</i>	Bibliografie van Jan F.E. celliers.	U.C.T., 1951.
016.9168	Inskip, Catherine, <i>comp.</i>	List of S.A. guidebooks, handbooks from 1800.	U.C.T., 1948.
016.96804	Kesting, Jean G., <i>comp.</i>	Anglo-Boer War, 1899-1902.	U.C.T., 1956.
016.9686	Te Groen, Julie, <i>comp.</i>	Bibliography of Basutoland.	U.C.T., 1941.
016.9687	Muller, D.J. <i>comp.</i>	Orange river, industries and people.	U.C.T., 1953.
016.9688	Welch, Floretta J., <i>comp.</i>	South-West Africa, a biblio- graphy.	U.C.T., 1946.
020.58	AMERICAN	library annual and book trade almanac, ed. W.E. Wright.	Bowker, 1959.

II.

FILOSOFIE EN SIELKUNDE/PHILOSOPHY AND PSYCHOLOGY

- 109 Russell, Bertrand Wisdom of the west, a hist. survey of Western philosophy. Macdonald, 1959.
- 129.6 Sitwell, Sacheverell Journey to the ends of time. v.1. Lost in a dark wood. Cassell, 1959.
- 131.3 Alvarez, Walter C. Live at peace with your nerves. World's Work, 1959.
- 133.324 Miall, Agnes M. Complete fortune telling. Pearson, 1958.
- 138.52 Tizard, Leslie J. Middle age; jt. au. Harry J.S. Guntrip. Allen & U., 1959.
- 139 T Allport, Gordon W. Personality, a psychological interpretation. Constable, 1949.
- 150.4 CURRENT trends in relation of psychology to medicine. Pittsburg, 1950.
- 151.3 Eckstein, Gustav Everyday miracle, the miracle of all life. Harper, 1958.
- 153.6 Kecskemeti, Paul Meaning, communication, and value. Univ. of Chicago, 1952.
- 199.68 LEWE het my geleer. A.P.B., 1953.

GODSDIENS/RELIGION

- 220.15 Verhoef, Pieter A. Krisis in krisistye, prediking van Habakuk en Nahum. N.G.K. Uitg., 1959.
- 220.93 Ilton, Paul Digging in the Holy Land. W.H. Allen, 1959.
- 248.2 Springer, Rebecca R. Intra Muros, n droom van die hemel, vert. Tims Krel. 6de druk. C.U.M., 1958.
- 252.4 Huyzers, Willem F. Paradys of oerwoud. H.A.U.M., 1959.
- 261.5 Cairns, Fred I. Progress is unorthodox. Beacon Press, 1950.
- 268.67 Phillips, John B. Man called Jesus, twenty-six plays for schools. Bles, 1959.
- 276.891 Clinton, Iris, et al These vessels - the story of Inyati, 1859-1959. Manning, 1959.
- 289.9 Collett, W.G. Yuaa and I. Gover, 1958.

SOSIOLOGIE/SOCIOLOGY

- 301.243 Sturt, George Change in the village. Duckworth, 1955.
- 301.451 Goodman, Mary E. Race awareness in young children. Addison, 1952.
- R 305.8 STATESMANS yearbook, 1959, ed. by S.H. Steinberg. Macmillan, 1959.

III.

STAATSLEER/POLITICS

325. 3420967	Lugard, Frederick J. D.	Diaries of Lord Lugard, ed. by Margery Perham, Mary Bull.	Faber, 1959.
327. 43	Dehio, Ludwig	Germany and world politics in the twentieth century, tr.	Chatto & W., 1959.

EKONOMIE EN HANDEL/ECONOMICS AND COMMERCE

331. 8808	Raymond, Allen	Waterfront priest, with an introd. by Budd Schulberg.	Holt, 1955.
332. 61	Brooks, John	Seven fat years, chronicles of Wall Street.	Gollancz, 1959.

REGTE EN KRIMINOLOGIE/LAW AND CRIMINOLOGY

342. 73	Binkley, Wilfred E.	Grammar of American politics, national govt., jt. au. M. Moos.	Knopf, 1950.
361. 506	Joyce, James A.	Red Cross international, and the strategy of peace.	Hodder & S., 1959.
362. 73	Hofmeyr, Lassie, smst.	Brandhout uit die vuur, Kloppers Kinderhawe. 2de hers. uitg.	C.U.M., 195-.
364. 1	Gosling, John	Ghost squad.	W.H. Allen, 1959.
364. 1	Rice, Robert	Business of crime.	Farrar, 1956.
364. 12	Block, Eugene B.	Chemist of crime.	Cassell, 1959.
364. 13	White, John B.	Sabotage is suspected.	Evans, 1957.

OPVOEDKUNDE/EDUCATION

370. 15	Lovell, Kenneth	Educational psychology and children.	Univ. of London Press, 1959.
370. 944	Haarhoff, Theodore J.	Schools of Gaul, pagan and christian education.	Witwatersrand Univ., 1958.
371. 822	Osborn, Mary	When children worship.	Univ. of London Press, 1959.
372. 6	Barnes, Algernon S. V.	Tentatiewe kernwoorde-skat in Afrikaans.	N.B., 1952.

GEWOONTES/CUSTOMS

398. 22	Whitehead, John	Guardian of the grail, a new light on the Arthurian legend.	Jarrolds, 1959.

IV.

TAALKUNDE/PHILOLOGY

415	Labuscagne, G.J.	Inleiding tot die strukturele metode van taal-onderzoek.	N.B., 1956.
419.2	Cleator, Philip E.	Lost languages.	Hale, 1959.
496.344183	Stewart, James	Xhosa phrase book. Formerly "Kafir phrase book", rev. by Mdledle.	Lovedale Press, 1956.

WETENSKAP/SCIENCE

523	Mehlin, Theodore G.	Astronomy.	Wiley, 1959.
530.1	Gamow, George	Mr. Tompkins in wonderland, illus. by John Hookham.	Cambridge, 1957.
R 539.703	Clason, Willem E., comp.	Elsevier's dictionary of nuclear sc., technology in 6 languages.	Van Nostrand, 1958.
540	Knight, James	Teach yourself chemistry. 3rd rev. ed.	E.U.P., 1958.
549	Dana, Edward S.	Textbook of mineralogy, crystallogr., phys. mineralogy. 4th ed.	Wiley, 1957.
571.72	Lhote, Henri	Search for the Tassili frescoes, tr. from French.	Hutchinson, 1959.
572.968	Schapers, Isaac	Handbook of Tswana law and custom. 2nd ed.	Oxford, 1955.
574.998	Freuchen, Peter	Arctic year, jt. au. Finn Salomonsen.	Putnam, 1959.
591.56	Pinner, Erna	Born alive, illus. by author.	Cape, 1959.
591.92	Crompton, John, pseud.	Living sea, with 35 drawings by Denys Ovenden.	Collins, 1957.
595.78	Ferdinand, Charles	Butterflies of day and night.	Rathbone, 1958.
598.25	Heinroth, Oskar	Birds, jt. au. K. Heinroth, tr. from German by Michael Cullen.	Faber, 1959.
598.29448	Drechsler, Helmut	Wunderwelt der Wilden Vogel, Filming Rhone-Deltas.	Urania-Verlag, 1957.
598.8	Britton, Anne	Blackie, illus. by Jane Burton.	Muller, 1958.

NUTTIGE KUNSTE EN TOEGEPASTE WETENSKAP/USEFUL ARTS AND APPLIED SCIENCE

609	Klemm, Friedrich	History of Western technology, tr. from German D. Singer.	Allen & U., 1959.
609.73	EVERYTHING and the kitchen sink.		Farrar, 1955.
612.3	Cooper, Lenna F., et al	Nutrition, in health and disease. 13th ed.	Lippincott, 1958.
616.12	Bramwell, Crighton	Clinical introduction to heart disease.	O.U.P., 1959.

NUTTIGE KUNSTE EN TOEGEPASTE WETENSCHAP/USEFUL ARTS AND APPLIED SCIENCE

616.509	Friedman, Reuben	History of dermatology in Philadelphia.	Froben Press, 1955.
617.609	Smith, Maurice	Short history of dentistry.	Wingate, 1958.
616.861	Free, James L.	Just one more, concerning the problem drinker. New ed.	Coward, 1955.
617.9	Power, Stephen	Surgical technique. 2nd ed.	Heinemann, 1959.
620.76	Dana, Forest C.	Engineering problems manual, jt. au. L.R. Hillyard. 5th ed.	McGraw-Hill, 1958.
621.381	Ryder, John D.	Engineering electronics, with indust. applic. and control.	McGraw-Hill, 1957.
621.384	Baker, W.J.	Young man's guide to radio.	Hamilton, 1958.
621.433	Cohen, Henry	Gas turbine theory, jt. au. G.F.C. Rogers.	Longmans, 1958.
R 624.02	Urquhart, Leonard C., ed.	Civil engineering handbook. 4th ed.	McGraw-Hill, 1959.
624.171	Cassie, William F.	Structural analysis. 2nd ed.	Longmans, 1957.
625	Allen, Cecil J.	Modern railways, their engineering equipment, operation.	Faber, 1959.
628.5	Faith, William L.	Air pollution control.	Wiley, 1959.
629.1323	Dommasch, Daniel O., et al	Airplane aerodynamics.	Pitman, 1951.
629.1388	Adams, Carsbie C.	Space flight.	McGraw-Hill, 1958.
629.1388	Leonard, Jonathan N.	Flight into space, the fact, fancies and philosophy.	Random House, 1953.
629.2	PRACTICAL automobile engineering, illus.	4th ed.	Odhams, 1959.
629.202	Motor, The	Motor manual. 36th ed.	Temple Press, 1959.
R 629.287	Coker, A.J., comp.	Motor engineers' pocket book, jt. comp. Davidson. 5th ed.	Newnes, 1959.
630.968058	BOERDERY jaarboek. v. 1, 1959-60, red. Mike Spies.		Boerdery Pub., 1959.
635	Willmott, P.K.	Dutch lights and frames, guide for the commercial grower.	Benn, 1958.
635.9336	Street, Frederick	Azaleas.	Cassell, 1959.
636.085	Ellis, James C.B.	Feeding of farm livestock. 3rd rev. ed.	Lockwood, 1954.
636.596	Le Roi, David	Pigeons, doves and pigeon-racing.	Nicholas Vane, 1957.
639.3	Knowles, Francis G.W.	Freshwater and salt-water aquaria, illus. by the author.	Harrap, 1956.

VI.

NUTTIGE KUNSTE EN TOEGEPASTE WETENSAP/USEFUL ARTS AND APPLIED SCIENCE

641.5	Van der Merwe, André	50 spyskaarte, geillus. deur Karin Stromsoe.	N.B., 1959.
641.6318	Howe, Robin	Rice cooking.	Deutsch, 1959.
645.4	Hardy, Kay	How to make your own slipcovers.	Pellegrini, 1952.
R 650.58	BLUE Book of Southern African business, 1959-60. Exec. ed.		National Pub. Co., 1959.
651.3741	Britzius, Oscar	Cloete's South African company secretarial practice.	Juta, 1959.
651.71	Knox, Frank M.	Design and control of business forms.	McGraw-Hill, 1952.
655.63	Bogsch, Arpad	Universal copyright convention, anal. and commentary.	Bowker, 1958.
R 658.7884	PACKAGING and display encyclopaedia, 5th ed.		Newnes, 1959.
658.8	Printer's ink.	Cutting sales costs.	Funk, 1949.
R 659.1058	ADVERTISING and press annual of Africa, 1959.		Nat. Pub. Co., 1959.
659.13	Printers' Ink	Case histories of successful advertising.	Funk, 1949.
659.157	FASHION display, illus., with introd. by Allan Plowman.		Blandford, 1957.
659.157	Sadler, Arthur	Men's wear display, a basic manual in theory and technique.	Blandford, 1954.
684	Hayward, Charles H., ed.	Staining and polishing. New. enl. ed.	Evans Bros., 1959.
684.7	Sturt, George	Wheelwright's shop.	Cambridge, 1958.
R 690.2	BUILDERS and decorators ref. book, eds., E. Drury, R. Gould. 3rd ed.		Newnes, 1958.
696.2	Holloway, Douglas M.	Gas fitting, intermediate.	E.U.P., 1959.

SKONE KUNSTE EN ONTSPANNING/FINE ARTS AND RECREATION

709.35	Frankfort, Henri	Art and architecture of the ancient Orient.	Penguin, 1954.
709.4	Baumgart, Fritz	Geschichte der abendländischen malerei.	W. Kohlhammer, 1954.
711.4	Le Corbusier, <i>pseud.</i>	Concerning town planning, tr. from the French by Entwistle.	Architectural Press, 1948.
712.62	Church, Thomas D.	Gardens are for people, how to plan for outdoor living.	Reinhold Pub. Corp., 1957.
712.62	Smuts, Hettie	Kom ons beplan n tuin, fotografie deur Chris Burgers.	A.P.B., 1959.
R 373.4942	Wright, Laurence V.W.	Colonial and Commonwealth coins, a practical guide.	Harrap, 1959.

VII.

SKONE KUNSTE EN ONTSPANNING/FINE ARTS AND RECREATION

736	Savage, George	Ceramics for the collector, introd. to pottery, porcelain.	Rockliff, 1955.
739.409	Höver, Otto	Eisenwerk, die kunstformen des Schmiedeeisens.	Zwemmer, 1953.
741.591	Hoffnung, Gerard	Ho Ho Hoffnung.	Putnam, 1959.
746.44	Haandarbeidets Fremme	Danish embroidery.	Batsford, 1959.
759.4	Cooper, Douglas	Rousseau.	Braun, 1951.
759.94	Bethers, Ray	Art always changes, how to understand modern painting.	Hastings House, 1958.
780.4	Kolodin, Irving	Musical life.	Gollancz, 1959.
780.92	St. John, Christopher	Ethel Smyth. Add. chapters, V. Sackville-West, and K. Dale.	Longmans, 1959.
780.92	Tauber, Diana N.	My heart and I.	Evans Bros., 1959.
790.192	Smith, Robert P.	How to do nothing with nobody all alone by yourself.	World's Work, 1958.
792.092	Sherek, Henry	Not in front of the children.	Heinemann, 1959.
792.8092	Guest, Ivor	Adeline Genée, a lifetime of ballet under six reigns.	A. & C. Black, 1958.
794.1	Reinfeld, Fred	Chess, Reinfeld explains Chess.	Foulsham, 1958.
796.342092	Mulloy, Gardner	Advantage striker.	Wingate, 1959.
796.52	Francis, Godfrey	Mountain climbing.	E.U.P., 1958.
796.52095	Banks, Mike	Rakaposhi.	Secker, 1959.
796.83	Batchelor, Denzil, ed.	Best boxing stories.	Faber, 1953.
796.83092	Mendoza, Daniel	Memoirs of the life of Daniel Mendoza, ed. by Paul Magriel.	Batsford, 1951.
797.123	Porter, Colin	Rowing to win.	S. Paul, 1959.
799.2954	Turner, Joshua E. C.	Man-eaters and memories.	Hale, 1959.

LETTERKUNDE/LITERATURE

809.3	Bailey, James O.	Pilgrims through space and time, sc. and Utopian fiction.	Argus Books, 1947.
812.52	Saroyan, William	Cave dwellers, a play.	Faber, 1959.
821.4	Donne, John	Poems, ed. with introd. by Hugh I. Fausset.	Dent, 1958.
821.912	Graves, Robert	Collected poems, 1959.	Cassell, 1959.
822.3	Webster, John	Duchess of Malfi, ed. by F.L. Lucas.	Chatto & W., 1958.
822.3	Webster, John	White devil, ed. by F.L. Lucas.	Chatto & W., 1958.

VIII.

LETTERKUNDE/LITERATURE

822.33	Shakespeare, William	Julius Caesar, ed. by A. W. Verity.	C.U.P., 1955.
822.33	Shakespeare, William	Midsummer-nights dream, ed. A. W. Verity.	C.U.P., 1955.
822.912	Shaw, George B.	Doctors dilemma, a tragedy, introd. and notes by A. C. Ward.	Longmans, 1957.
823.8	Sassoon, Siegfried L.	Meredith.	Constable, 1948.
839.36108	Nienaber, Petrus J., <i>smst.</i>	Afrikaanse natuurplek, A.P.B., 1952. medesame F. Lategan.	
839.36108	Nienaber, Petrus J.,	Digters en digkuns, met inleiding en aantekeninge. 3de druk.	A.P.B., 1954.
839.363	GEDENKBOEK C.M. van den Heever, 1902-1957.		A.P.B., 1959.

REIS/TRAVEL

910.4	Irish, David, ed.	101 best adventure stories, illus. by Kenneth Symonds.	Ward, Lock, 1959.
910.4	Zinsser, William K.	Any old place with you, illus. by R. Day.	Hammond, 1959.
R 914.2	Muirhead, Litellus R., <i>ed.</i>	England, maps and plans. 6th ed.	Benn, 1957.
R 914.4	Muirhead, Litellus R., <i>ed.</i>	Southern France, Corsica, atlas, maps, plans. 2nd ed.	Benn, 1954.
R 914.51	Muirhead, Litellus R., <i>ed.</i>	Northern Italy, Alps to Florence, maps, plans. 4th ed.	Benn, 1953.
914.7	MacLean, Sir Fitzroy	Back to Bokhara.	Cape, 1959.
914.95	Aafjes, Bertus	Goden en Eilanden, een reisboek over Griekenland.	Meulenhoff, 1959.
914.95	Durrell, Lawrence	Prospero's cell, guide to the landscape, manners of Corcyra.	Faber, 1945.
915	Donnelly, Desmond	March wind, explorations behind the Iron Curtain.	Collins, 1959.
915.95	Hodder, Bramwell W.	Man in Malaya.	Univ. of London Press, 1959.
916.2	Carrington, Richard	Tears of Isis, journey from mouth to source of the Nile.	Chatto & W., 1959.
916.2	Joubert, Elsa	Water en woestyn, reis oorsprong van Nyl tot mond. 4de druk.	Dagbreek, 1959.
916.8	Michael, George	Michaels in Africa.	Muller, 1959.
916.89	Bulpin, Thomas V.	Rhodesia, a pictorial tour of a beautiful country.	Timmins, 1959.

IX.

REIS/TRAVEL

917.12	Berton, Pierre	Mysterious north.	Cassell, 1956.
917.12	T'Serstevens, Albert	Mexico, three-storeyed land, tr. from French by A. Houghton.	Hutchinson, 1959.
917.94	Jacobson, Dan	No further west, California visited.	Weidenfeld, 1959.
918	Young, Everild	Rogues and raiders of the Caribbean and the South Seas.	Jarrolds, 1959.
919.8	Waxell, Sven	American expedition, tr. from Skälberg's Danish by M. Michael.	Hodge, 1952.
919.9	Lansing, Alfred	Endurance, Shackletons incredible voyage.	Hodder & S., 1959.

LEWENSBEKRYWING/BIOGRAPHY

920 ADA	Jordy, William H.	Henry Adams, scientific historian.	Y.U.P., 1952.
920 BRO	Gerin, Winifred	Anne Bronte.	Nelson, 1959.
920 BUC	Buchan, Susan	Lilac and the rose.	Duckworth, 1953.
920 DAV	Davis, Hassoldt	World without a roof, an autobiography.	Cassell, 1959.
920 EDE	Churchill, Randolph S.	Rise and fall of Sir Anthony Eden.	Macgibbon, 1959.
920 GRO	Wymer, Norman	Man from the Cape.	Evans Bros, 1959.
920 HEW	Jackson, Robert	Chief, the biog. of Gordon Hewart, Lord Chief Justice of England.	Harrap, 1959.
920 HOW	Henley, Lady Dorothy	Rosalind Howard, countess of Carlisle.	Hogarth Press, 1958.
920 LES	Lessing, Christoffel	Forth from the dungeon.	Dagbreek, 1956.
920 LIV	Livingstone, David	Family letters, 1841-1856, ed. and introd. Schapera.	Chatto & W., 1959.
920 NIE	Schmidt, Dietmar	Pastor Niemöller, tr. from the German by Lawrence Wilson.	Odams, 1959.
920 POR	Huxley, Gervas	Endymion porter, the life of a courtier, 1587-1649.	Chatto, 1959.
920 SHA	Ervine, St. John	Bernard Shaw; his life, work and friends.	Constable, 1956.
920 SYM	Symons, Julian	A. J. A. Symons, his life and speculations.	Eyre & S., 1950.
920 WIN	Wingate, Sir Ronald	Not in the limelight.	Hutchinson, 1959.
R 920.042	DICTIONARY of national biography, 1941-1950, index 1901-50.		O.U.P., 1959.

ENGLISH FICTION

- Andersen, Jan
 Austen, Jane
 Ballew, Charles, *pseud.*
 Ballew, Charles, *pseud.*
 Barker, Ronald E.
 Billings, Buck, *pseud.*
 Black, Dorothy
 Black, Hermina
 Boileau-Narcejac, *pseud.*
- Boley, Jean
 Bromige, Iris
 Brunner, John
 Buchan, John
 Buchan, John
 Buck, Pearl S.
 Burchell, Mary, *pseud.*
 Carr, John D.
 Carrel, Mark, *pseud.*
- Carrière, Jean-Claude
- Chase, James H., *pseud.*
 Chetham-Strode, Warren
 Christie, Agatha
 Compton-Burnett, Ivy
 Conway, Laura, *pseud.*
 Cord, Barry, *pseud.*
 Cotton, Will
 Cronin, Michael, *pseud.*
 Dark, Eleanor
 Dayan, Yaël
 Del Castillo, Michel
- Dell, Belinda
 Derby, Mark, *pseud.*
 Dos Passos, John
 Drummond, June
 Elston, Allan V.
 Fast, Howard M.
 Fast, Julius
 Fenwick, Patricia
 Field, Peter, *pseud.*
- Beckoning dream.
 Persuasion.
 Blood on the saddle.
 Highwayman of Cedar Creek.
 Days are long.
 Overland stage.
 Long day done.
 Loren Ruston, S. R. N.
 Heart to heart, tr. from
 the French by Daphne Wood-
 ward.
 Little more time.
 Conway touch.
 Brink.
 Island of sheep.
 Three hostages.
 Command the morning.
 Honey.
 Dr. Fell omnibus.
 Case of the innocent wit-
 ness.
 Monsieur Hulot's holiday,
 tr. A. E. Ellis, illus.
 Pierre Etaix.
 Shock treatment.
 Top off the milk.
 After the funeral.
 Heritage and its history.
 Hard to win.
 Gunshy kid.
 Raiders at red gap.
 Dead - and done with.
 Lantana lane.
 New face in the mirror.
 Billsticker, tr. from the
 French by Humphrey Hare.
 Who claims my heart.
 Tigress.
 Most likely to succeed.
 Black unicorn.
 Wyoming manhunt.
 Spartacus.
 Street of fear.
 Valley of the sun.
 Hangman's trail.
- Mills & B., 1959.
 Zodiac press, 1949.
 Wright & B., 1959.
 Wright & B., 1959.
 Cassell, 1959.
 Mills & B., 1959.
 Hale, 1959.
 Hodder & S., 1959.
 Hamilton, 1959.
 Constable, 1959.
 Hodder & S., 1958.
 Gollancz, 1959.
 Nelson, 1956.
 Nelson, 1956.
 Methuen, 1959.
 Mills & B., 1959.
 Hamilton, 1959.
 Foulsham, 1959.
 Heinemann, 1959.
 Hale, 1959.
 Heinemann, 1959.
 Collins, 1959.
 Gollancz, 1959.
 Collins, 1959.
 Muller, 1959.
 Muller, 1959.
 Hale, 1959.
 Collins, 1959.
 Weidenfeld, 1959.
 Hart-Davis, 1959.
 Ward, Lock, 1959.
 Collins, 1959.
 Prentice-Hall, 1954.
 Gollancz, 1959.
 Ward, Lock, 1959.
 Lane, 1956.
 Hale, 1959.
 Mills & B., 1959.
 Muller, 1959.

ENGLISH FICTION

Fisher, Gerard	Hospitality for murder.	Hale, 1959.
Ford, Hilary	Felix running.	Eyre & S., 1959.
Gallico, Paul W.	Jennie.	Joseph, 1959.
Gardner, Erle S.	Case of the fugitive nurse.	Heinemann, 1959.
Gardner, Erle S.	Case of the green-eyed sister.	Heinemann, 1959.
Gaye, Carol, <i>pseud.</i>	Remember me.	Collins, 1959.
Goldthorpe, John	Ass's mouth.	Cassell, 1959.
Greig, Maysie	Love is a thief.	Collins, 1959.
Grey, Zane	Light of the Western Stars.	Hamilton, 1952.
Grey, Zane	Nevada.	Hamilton, 1958.
Guareschi, Giovanni	Don Camillo and the prodigal son, tr. from Italian by F. Frenaye.	Gollancz, 1956.
Guareschi, Giovanni	Don Camillo's dilemma, tr. from Italian by Francis Frenaye.	Gollancz, 1956.
Guareschi, Giovanni	Little world of Don Camillo, tr. from Italian by U.V. Troubridge.	Gollancz, 1956.
Haggard, Sir Henry R.	She, a history of adventure, introd. by Elwin, illus. Cowles.	Macdonald, 1958.
Hall, Oakley	Warlock.	Bodley Head, 1959.
Hobart, Robertson, <i>pseud.</i>	Case of the shaven blond.	Hale, 1959.
Holthusen, Hans E.	Crossing, tr. from German by Robert Kee and Susi Hughes.	Deutsch, 1959.
Howard, Hartley, <i>pseud.</i>	Deadline.	Collins, 1959.
Howard, Elizabeth, <i>pseud.</i>	Pedlar's girl.	J. Lane, 1952.
Howells, J.H.	Big company look.	M. Joseph, 1959.
Irwin, Margaret	Bride, the story of Louise and Montrose.	Chatto & W., 1957.
Irwin, Margaret	Royal flush, story of Minette.	Chatto, 1953.
Irwin, Margaret	Stranger prince.	Chatto, 1956.
James, Henry	Golden bowl.	Methuen, 1957.
Johnson, Pamela H.	Humbler creation.	Macmillan, 1959.
Johnston, George	Darkness outside.	Collins, 1959.
Kaye, Mary M.	House of shade.	Longmans, 1959.
Kessel, Joseph	Lion.	Hart-Davis, 1959.
Lander, Dane	Twisted trails.	Wright & B., 1959.
Levi, Aurelia	Good wife.	Hamilton, 1959.
Lindall, Edward, <i>pseud.</i>	No place to hide.	Hutchinson, 1959.
Linklater, Eric	Merry muse..	Cape, 1959.
Malamud, Bernard	Assistant.	Eyre & S., 1959.
Mannin, Phyllis	To light a candle.	Collins, 1959.
Marric, J.J., <i>pseud.</i>	Gideon's staff.	Hodder & S., 1959.
Marsh, Ellen	Unarmed in paradise.	Macmillan, 1959.

ENGLISH FICTION

Maugham, William S.	Of human bondage.	Heinemann, 1956.
McCutchan, Philip	Storm south.	Harrap, 1959.
McDermid, Finlay	See no evil.	Boardman, 1959.
McDonnell, Gordon	Burning secret.	Hart-Davis, 1959.
McDougall, Colin	Execution.	Macmillan, 1958.
Miller, Sigmund	Snow leopard.	Ward, Lock, 1959.
Mishima, Yukio, <i>pseud.</i>	Temple of the golden pavilion, introd. to Ross, tr. Morris, illus.	Secker & W., 1959.
Montague, Joseph	Doom canyon.	Hale, 1959.
Moyes, Patricia	Dead men don't ski.	Collins, 1959.
Norway, Kate	Junior pro.	Mills & B., 1959.
O'Connell, Charles C.	Vanishing island.	W.H. Allen, 1959.
O'Hara, John	From the terrace.	Cresset, 1959.
Pentecost, Hugh, <i>pseud.</i>	Obituary club.	Boardman, 1959.
Pereira, Wilfred D.	North flight.	Hale, 1959.
Pereira, Michael	River grown deep.	Hutchinson, 1959.
Randall, Rona	Desert flower.	Collins, 1959.
Ridge, Antonia	Grandma went to Russia.	Faber, 1959.
Robins, Patricia	Lonely quest.	Hurst & B., 1959.
Rooke, Daphne	Beti.	Gollancz, 1959.
Roshwald, Mordecai	Level seven.	Heinemann, 1959.
Ross, Jean, <i>pseud.</i>	Boy in a grey overcoat.	Hutchinson, 1959.
Sargent, Joan, <i>pseud.</i>	Rainbow's end.	Ward, Lock, 1959.
Savage, Mildred	Parrish.	Longmans, 1959.
Seary, Edgar R., <i>comp.</i>	South African short stories.	O.U.P., 1959.
Seifert, Elizabeth	Doctor's husband.	Collins, 1959.
Snow, Sir Charles P.	Death under sail.	Heinemann, 1959.
Snow, Charles H.	Tenon's Task.	Wright & B., 1959.
Spring, Howard	All the day long.	Collins, 1959.
Steen, Marguerite	Tower.	Collins, 1959.
Stern, Gladys B.	Unless I marry.	Collins, 1959.
Stern, Richard M.	Bright road to fear.	Secker & W., 1959.
Sully, Kathleen	Man talking to seagulls.	P. Davies, 1959.
Terry, C. V., <i>pseud.</i>	Deadly lady of Madagascar.	Jarrolds, 1959.
Thirkell, Angela	Love at all ages.	Hamilton, 1959.
Tindall, Gillian	No name in the street.	Cassell, 1959.
Troy, Una	Workhouse graces.	Heinemann, 1959.
Uris, Leon	Exodus.	Wingate, 1959.
Watkins, Paul	Traitor at Fort Bent.	Collins, 1959.
Wheatley, Dennis	Rape of Venice.	Hutchinson, 1959.
Whitney, Janet	Ilex avenue.	Hutchinson, 1956.
Wolford, Colby	Stranger in the land.	Ward, Lock, 1959.
Wouk, Herman	Aurora dawn, or, the true history of Andrew Reale.	Cape, 1957.
Yerby, Frank	Woman called Fancy.	Heinemann, 1952.

XIII.

AFRIKAANSE VERHALENDE LEKTUUR

Beyers-Boshoff, C.F., <i>skuiln.</i>	Uur van waarheid.	V.P., 1959.
Bruwer, Johannes P.	Swart mamba. 2de druk.	A.P.B., 1957.
Fourie, I.J. van H.	Nie met hande gebou nie.	N.G.K.Uitg., 1959.
Kielblock, Karl	Skaam man.	N.B., 1959.
Lombard, Thilda	Melodie uit die see.	Keurbib., 1959.
Malherbe, Daniel F.	Kind van die sonde.	N.B., 1959.
Mikro, <i>skuiln.</i>	Weduwee Meraai.	V.P., 1959.
Nortje, Peter H.	Pennie se vuur.	Tafelberg, 1959.
Odendaal, Andries A.	Man van blydschap.	N.G.K.Uitg. 1959.
Radiof, Gerrie, <i>skuiln.</i>	Seerowers se buit.	Tafelberg, 1959.
Radiof, Gerrie, <i>skuiln.</i>	Blou Robyn.	Tafelberg, 1959.
Ray, J.F.	Hand wat die spykers ingeslaan het, vert. T. Kriel.	C.U.M., 1958.
	12de druk.	
Roux, Sophie	Droombevange.	Tafelberg, 1959.
Roux, Sophie	Vreemde maskerade.	Dagbreek, 1959.
Smuts, Margie	Mevrou Dominee.	Dagbreek, 1959.

JEUG-VAKLITERATUUR/JUVENILE NON-FICTION

J 220.53936	Hurlbut, Jesse L.	Nuwe kinderbybel, n verwerking deur O. Hildebrand.	C.U.M., 1959.
		7de druk.	
J 270.1092	Mathews, Basil	Adventures of Paul. Photos.	O.U.P., 1958.
J 523.8	Adler, Irving	Stars: stepping-stones into space, illus. Ruth Adler.	Dobson, 1956.
J 580.7	Seisam, Millicent E.	Things to do with seeds, illus. by Helen Ludwig.	Chatto & W., 1957.
J 629.2	Bendick, Jeanne	First book of automobiles, illus. by author.	Watts, 1955.
J 688.723	Gee, Kenneth F.	Make your own doll's house furniture, illus.	Nelson, 1959.
J 821.91	Milne, Alan A.	Christopher Robin verses, illus. by Ernest H. Shepard.	Methuen, 1952.
J 910.45	Heyerdahl, Thor	Kon-tiki expedition, tr. by F.H. Lyon, school ed. Photos.	Allen & U., 1957.

ENGLISH JUVENILE FICTION

E	Bill, Helen E.	Shoes fit for a king, illus. by Louis Slobodkin.	World's Work, 1959.
E	Burchard, Peter	Carol moran, illus. by the author.	Brockhampton, 1959.
J	Burnett, Frances H.	Little Lord Fauntleroy, illus. by C.E. Brock.	Warne, 19-

XIV.

ENGLISH JUVENILE FICTION

J	Chadwick Doris	John of the Sirius, illus. by Margaret Senior.	Nelson, 19--.
E	Chalon, Jon	Story of the green bus, illus. by the author.	Hutchinson, 1958.
J	De Jong, Meindert	Wiel op die skool, geillus. deur M. Sendak.	V. S., 1959.
J	Edwards, Monica	Joan goes farming.	Bodley Head, 1955.
J	Estes, Eleanor	Moffats, illus. by Louis Slobodkin.	Bodley Head, 1959.
J	Montgomery, Lucy M.	Anne of green gables.	Harrap, 1958.
J	Kipling, Rudyard	Stalky and Co.	Macmillan, 1957.
J	Patchett, Mary E.	Lee twins: beauty students.	Bodley Head, 1957.
J	Peel, Hazel M.	Fury, son of the wilds, illus. by J. Kiddell-Monroe.	Harrap, 1959.
J	Sakade, Florence, ed.	Japanese children's stories, illus. by Yoshio Hayashi.	Tuttle, 1959.
J	Stowe, Harriet B.	Uncle Tom's cabin.	Nelson, 195--.

AFRIKAANSE JEUGVERHALE

J	Bouwer, Alba	Stories van rivierplaas, geillus. deur K. Harries.	N.B., 1959.
J	May, Albert F., smst.	Lastige tweeling en ander verhale vir dogters.	V. S., 1959.
J	Nortje, Peter H.	Pennie se vuur.	Tafelberg, 1959.

PRINTED AND DISTRIBUTED BY
THE CAPE PROVINCIAL LIBRARY SERVICE,
48, KEEROM STREET, CAPE TOWN.
GEDRUK EN VERSPREI DEUR
DIE KAAPSE PROVINSIALE BIBLIOTEEKDIENS,
KEEROMSTRAAT 48, KAAPSTAD.

